

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

การค้นคว้าอิสระ

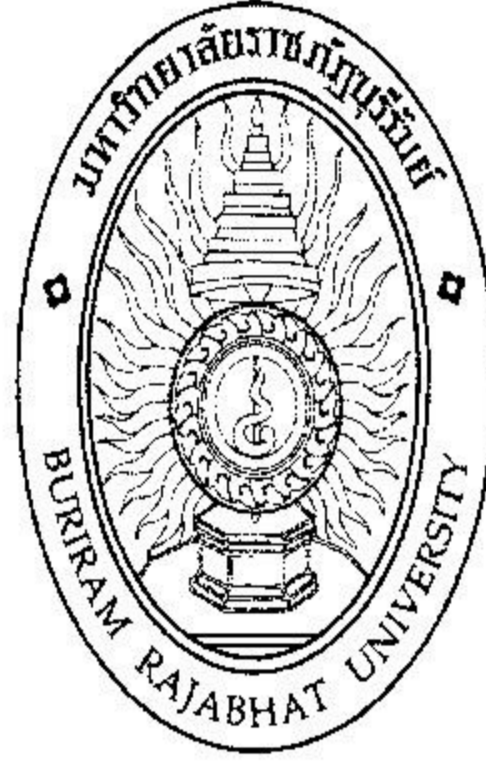
ของ

ธนวัฒน์ นนทะน้า

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**PEOPLE'S OPINIONS TOWARD THE OPERATION OF DISASTER
PREVENTION AND MITIGATION OF NONGWA SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN BUALAI DISTRICT,
NAKHONRACHASIMA PROVINCE**

Thanawat Nonthanam

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration Program in Public Administration**

May 2013

Copyright of Buriram Rajabhat University

ชื่อเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัย ธนวัฒน์ นนทะน้า

ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน

ที่ปรึกษาหลัก

ดร.คำภีรภาพ อินทะนุ

ที่ปรึกษาร่วม

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

รัฐประศาสนศาสตร์

สถานศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ปีที่พิมพ์

2556

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ใน 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน และด้านการติดตามผล กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามานะ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7303 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า:

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการติดตามผล อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำจะได้ดังนี้ คือ ด้านการติดตามผล ด้านการดำเนินงาน และด้านการวางแผน ตามลำดับ
2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ มีจำนวนมากที่สุด คือ บุคลากรควรมีความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมากกว่านี้ รองลงมาควรจัดหาเจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนในฤดูแล้ง และควรมีการตรวจสอบถังและระบบหัวจ่ายแก๊สหุงต้มตามบ้านเรือนเพื่อการบริการประชาชน ตามลำดับ

TITLE	People's Opinions toward the Operation of Disaster Prevention and Mitigation of Nongwa Subdistrict Administrative Organization in Bualai District, Nakhonrachasima Province		
AUTHOR	Thanawat Nonthanam		
INDEPENDENT STUDY ADVISORS			
	Associate Professor Prajan Kanawan		Major Advisor
	Dr.Kampeeraphab Intanoo		Co-advisor
DEGREE	Master of Public Administration	MAJOR	Public Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2013

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the people's opinions toward the operation of disaster prevention and mitigation of Nongwa Subdistrict Administration Organization in Bualai District, Nakhonrachasima Province in 3 aspects: planning, operation, and following up. The samples were 370 people, selected by using the table of Taro Yamane and simple random sampling with the confidence at 95.5% and error at $\pm 5\%$. The research instrument used for collecting the data was a 3-part questionnaire, including check list, 5-rating scale, and open-ended form with its reliability at 0.7303. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, and standard deviation. The findings were as follows:

1. The people's opinions toward the operation of disaster prevention and mitigation of Nongwa Subdistrict Administrative Organization in Bualai District, Nakhonrachasima Province as a whole were at a moderate level. When considering at each aspect, it was found that the following up was at a high level; whereas, the rest aspects were at a moderate level. The rankings from the highest to the lowest mean scores were the following up, operation, and planning, respectively.
2. The additional opinions and suggestions with the highest percentages were that the personnel should have more knowledge and experience in operating disaster prevention and mitigation, followed by the water should be provided to serve people in dried season, and the checking should be operated of tank and liquid gas valves system, in the house holds respectively.

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงโดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน ประธานคณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระ และดร. คำภีร์ภาพ อินทะนุ คณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่เอื้ออำนวยและประสานงานในการจัดทำ การค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ ดร.ผดุงชาติ ยงค์ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ดร.กระพัน ศรีงาน รองคณบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และนายทน พิรักษา นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและแก้ไขเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณพ่อมงคล คุณแม่ชุตีมา นนทะน้า ที่ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา และให้กำลังใจมาตลอด กำนัน ผู้ใหญ่บ้านตำบลหนองหว้าทุกหมู่ ที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยดีตลอดมา

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงได้จากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ ของบิดา มารดา บุรพจารย์ คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้เกิดสติปัญญา ความรู้และวิชาชีพ ตลอดจนชี้แนะคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัย

ธนวัฒน์ นนทะน้า

สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	ฅ
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น.....	28
การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล.....	34
บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	61
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	61
วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
สรุปผลการวิจัย.....	62
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	65
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	65
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	66
บรรณานุกรม.....	67

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	73
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	74
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย.....	78
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	80
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	82
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	88
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	90

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้านในเขตตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา.....	46
4.1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	52
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน.....	54
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการวางแผน โดยภาพรวมและรายข้อ.....	55
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการดำเนินงาน โดยภาพรวมและรายข้อ.....	57
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการติดตามผล โดยภาพรวมและรายข้อ.....	59
4.6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	60

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสถานการณ์ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าโลกได้ประสบกับภัยพิบัติต่างๆ เช่น วิกฤตภัย อุทกภัย อัคคีภัย แผ่นดินไหว คลื่นยักษ์สึนามิ การรั่วไหลของกัมมันตภาพรังสีจากโรงไฟฟ้า เป็นต้น ทำให้เกิดความเสียหายต่อมนุษยชาติอย่างใหญ่หลวง ถ้ามองย้อนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน พบว่าปัญหาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ภัยพิบัติเหล่านี้ สามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ จากธรรมชาติ ซึ่งเกิดจากสภาพที่ตั้งของบ้านเมืองหรือของประเทศ ได้แก่ อุทกภัย วิกฤตภัย ภัยหนาว ภัยแล้ง ภัยจากไฟฟ้า ภัยจากแผ่นดินไหว ภัยจากธรณีพิบัติและจากมนุษย์ ซึ่งอาจเป็นเหตุปกติหรือเหตุที่เกิดจากฝีมือมนุษย์ทำขึ้นหรือสร้างขึ้น ได้แก่ อัคคีภัย ภัยจากการจราจรและคมนาคมขนส่ง ภัยจากการทำงาน ภัยจากสารเคมี และวัตถุอันตราย ภัยจากโรคระบาดสัตว์และพืช ภัยจากสถานบริการสถานเริงรมย์และแหล่งอบายมุข และภัยจากเทคโนโลยีอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นภัยธรรมชาติหรือภัยที่มนุษย์สร้างขึ้นไม่อาจปฏิเสธได้ว่าจะเกิดขึ้นในภูมิภาคใด ก็จะมีผลกระทบไปทั่วโลก

สำหรับประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน ที่ต้องประสบกับสาธารณภัยเป็นประจำทุกปี ได้แก่ อุทกภัยที่จะเกิดขึ้นในช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม ในหลายพื้นที่จะมีฝนตกชุกหนาแน่นและอาจเกิดน้ำไหลบ่ามาตามห้วยดินมากกว่าปกติทำให้น้ำไหลเข้าท่วมพื้นที่ต่างๆ หรือชุมชนที่ไม่มีระบบระบายน้ำที่สมบูรณ์ รวมทั้งการเกิดดินถล่มหลังจากนั้นก็เกิดภัยหนาวและภัยแล้งตามมา ในช่วงเดือนธันวาคมจนถึงเดือนพฤษภาคม นอกจากนั้นแล้วยังมีภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำ เช่น อัคคีภัย การก่อวินาศกรรม การก่อการร้าย เป็นต้น ทำให้เกิดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นจำนวนมากและเป็นการยากที่จะคาดคะเนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งหากวิเคราะห์ถึงปัญหาที่ทำให้เกิดภัยพิบัติจะพบว่ามาจากสาเหตุต่างๆ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์เป็นส่วนใหญ่การเพิ่มขึ้นของประชากร การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมากเพื่อการบริโภคอุปโภคอย่างฟุ่มเฟือยก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพทางภูมิศาสตร์เกิดภาวะโลกร้อนปริมาณฝนที่ตกหนักถึงหนักมากติดต่อกันเป็นเวลานาน การขยายตัวอย่างขาดการวางแผนของชุมชนเมือง นอกจากนั้น การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการทำการเกษตรการเผาป่าและการตัดไม้ทำลายป่า ล้วนเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดภัยทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

การเตรียมการเพื่อเผชิญกับภัยพิบัติหรือสาธารณภัยดังกล่าวจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันและลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นให้น้อยที่สุด รัฐบาลในช่วงที่ผ่านมาจึงได้จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบขึ้นดูแลรับผิดชอบขึ้นในระดับกรม คือ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย และได้จัดทำแผนแม่บทการป้องกันและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจาก อุทกภัย วาตภัย และ โคลนถล่ม (ระยะ 5 ปี) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2550 เพื่อให้เป็นกรอบและทิศทางการบริหารจัดการและประสานการปฏิบัติในการ แก้ไขปัญหาและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ และงบประมาณ พ.ศ. 2553 – 2555 เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2552 เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วน นำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2552 : ออนไลน์)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถูกกำหนดภารกิจให้ดูแลรับผิดชอบในการป้องกัน สาธารณภัยทั้งในส่วนของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจาก เป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่มากที่สุดและเป็นหน่วยงานแรกที่จะได้รับ ผลกระทบและสามารถเข้าถึงภัยเหล่านั้น แต่จากการเผชิญกับเหตุภัยที่เกิดขึ้นมักจะประสบปัญหา ต่างๆ ทั้งที่เกิดจากศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคลากร นโยบาย รวมทั้งความร่วมมือจาก ภาคส่วนต่างๆ และประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายจึงได้มีการพัฒนาศักยภาพของ ตนเองในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาเป็นลำดับ แต่เนื่องจากการปรับปรุงพัฒนาในด้าน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นการลงทุนที่ค่อนข้างสูง และเป็นเทคนิคเฉพาะที่จะต้องใช้ ทักษะในการปฏิบัติ และเป็นเรื่องที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างชัดเจนอาจเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีการบริหารจัดการที่ดีด้วยจึงจะสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนางานให้ พร้อมรับสถานการณ์ได้ตลอดเวลาและใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าในเวลาปกติ (กรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น, 2542 : 20)

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ บริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2539 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า มีพื้นที่ทั้งหมด 36.50 ตารางกิโลเมตร หรือมีพื้นที่ประมาณ 22,813 ไร่ สำหรับในด้านการให้บริการประชาชนในพื้นที่นั้นเป็นภารกิจสำคัญอย่างหนึ่งของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า โดยงานที่ให้บริการหลักๆ ได้แก่ งานโครงสร้างพื้นฐาน งานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม งานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน งาน สงเคราะห์ผู้สูงอายุ เด็ก สตรี งานกีฬาันทนาการ และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ซึ่งเป็นงานบริการอย่างหนึ่งที่ต้องติดต่อสื่อสารและทำความเข้าใจกับประชาชนในเขตตำบลหนองหว้า และเป็นงานที่ต้องติดต่อประสานงานกับหน่วยอื่นจึงทำให้การบริการและการให้ความช่วยเหลือล่าช้า แต่เนื่องจากประชาชนยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการให้บริการและการให้ความช่วยเหลือด้านภัยต่าง ๆ เท่าที่ควร ประชาชนในพื้นที่จึงเกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจในการให้บริการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งนี้อาจจะยังขาดเจ้าหน้าที่ในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือปัจจัยอื่นๆ

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรรับผิดชอบด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในหน่วยงานจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อจะทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นและสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษามาปรับปรุงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในส่วนที่ยังพบพร่องอยู่เพื่อแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา
2. ได้สารสนเทศในการนำไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ให้ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ใน 3 ด้านคือ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน และด้านการติดตามผล (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. 2550 : 11)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 9 หมู่บ้าน ซึ่งมีจำนวน 4,697 คน (อำเภอบัวลาย. 2554 : ไม่มีเลขหน้า)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดตามตารางสำเร็จรูปของของทาร์โรว์ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 146) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่างๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ผู้วิจัยได้ให้นิยามศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ ดังนี้

1. **ความคิดเห็น** หมายถึง การแสดงออกซึ่งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือเหตุการณ์หนึ่งเหตุการณ์ใดด้วยการพูด การเขียน โดยมีความรู้ประสบการณ์ที่ได้มาจากการเรียนรู้เป็นพื้นฐานที่มาของการแสดงออกนั้น โดยมีอารมณ์กับความเป็นไปตามสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นแรงเสริมซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการอบรมหรือไม่สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลาซึ่งเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกที่มีต่อการดำเนินงาน

2. **การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย** หมายถึง การดำเนินงานตามภารกิจตามกฎหมาย และการจัดให้มีซึ่งบริการสาธารณภัยสำหรับให้บริการประชาชนใน 3 ด้าน ดังนี้

2.1 **ด้านการวางแผน** หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการจัดประชุมเพื่อวางแผนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้นำข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่มาเพื่อวางแผนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และได้นำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อย่างเหมาะสม มีการจัดหาสิ่งของ เช่น อุปกรณ์เตือนภัย รถดับเพลิง เป็นต้น เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.2 ด้านการดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินการให้ความช่วยเหลือโดยมีขั้นตอน การช่วยเหลือที่ชัดเจนและเป็นธรรม มีการประชาสัมพันธ์ เช่น ประกาศหรือสัญลักษณ์ตักเตือน ห้ามปรามให้กับประชาชนเกิดความระมัดระวังในการป้องกันและหลีกเลี่ยงจากเหตุการณ์ สาธารณภัย ดำเนินการจัดหาสิ่งของ เช่น อุปกรณ์เตือนภัย รถดับเพลิง เป็นต้น เพื่อแก้ไขปัญหา การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีการดำเนินการระงับ บรรเทา ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ มีการวางระบบสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้สอดคล้องกับ สภาพพื้นที่ มีการเฝ้าระวัง รับแจ้งเหตุ รายงาน และติดตามสถานการณ์สาธารณภัยตลอด 24 ชั่วโมง ประเมินและรายงานระดับ ความรุนแรงขั้นต้นของสาธารณภัยรวมทั้งจัดทำประกาศภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน

2.3 ด้านการติดตามผล หมายถึง ติดตามความถูกต้องในการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย มีการประเมินความเสียหายและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ขอรับการช่วยเหลือ ให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ควบคุม กำกับ ติดตาม เร่งรัด การปฏิบัติการป้องกัน บรรเทา และฟื้นฟูด้านสาธารณภัยให้เป็นไปตามที่ระเบียบ และกฎหมาย กำหนด

3. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอ บัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

4. ประชาชน หมายถึง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่างๆ การแสดงความคิดเห็นอาจจะแสดงออกโดยการพูดหรือการเขียนก็ได้

โยธิน ศันสนยุท และคนอื่นๆ (2524 : 46 ; อ้างถึงใน ชำรง ทองแดง. 2550 : 10) สรุปว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะความคิดเห็นจะเกี่ยวข้องกับทัศนคติและค่านิยม โดยเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับจิตลักษณะของบุคคลหรือสังคม ค่านิยมเป็นเรื่องราวทางจิตอย่างกว้างๆในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเกี่ยวกับความเชื่อและความรู้สึกโดยอาศัยพื้นฐานที่ได้จากเรียนรู้ ประสบการณ์รวมถึงสภาพแวดล้อมเป็นส่วนช่วยในการแสดงออกความคิดเห็น ซึ่งจะแสดงออกโดยการพูด หรือการเขียน และอาจแสดงออกได้ทั้งทางบวกหรือทางลบ ทั้งนี้ความคิดเห็นอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ความสำคัญของความคิดเห็น

ความสำคัญของความคิดเห็นคือความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคน ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น และได้มีนักวิชาการกล่าวถึงและอธิบายไว้อย่างกว้างขวาง ดังนี้

โยธิน ศันสนยุท และคนอื่นๆ (2524 : 46 ; อ้างถึงใน ชำรง ทองแดง. 2550 : 11) กล่าวว่าการศึกษาความคิดเห็นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะทำให้เราทราบความต้องการของบุคคลต่างๆในสังคมสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของผู้กระทำว่าดีหรือไม่ดีอย่างไรจากความคิดเห็นของผู้ได้รับประโยชน์ เพื่อให้ผู้กระทำได้ทำการปรับปรุงพฤติกรรมทัศนคติของผู้กระทำให้ดีกว่าเดิม ตัวอย่างที่เห็น ได้ง่าย เช่น กิจการค้าของบริษัทเอกชนโดยเฉพาะสถานีโทรทัศน์จะสอบถามความคิดเห็นของผู้ชมรายการต่อรายการ โทรทัศน์ต่างๆ อยู่เสมอเพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีกว่าเดิม

ซาดรอชนี (Zadrozny. 1959 : 78 ; อ้างถึงใน กวิสรา สุวรรณบุตร. 2551 : 9) กล่าวว่าความคิดเห็นมีความสำคัญเพราะเป็นแม่บทใหญ่ของคำพูดและการกระทำเพราะกิจที่จะทำ คำที่จะพูด ทุกอย่างสำเร็จมาจากความคิด การคิดก่อนพูดและคิดก่อนทำจึงช่วยให้บุคคลสามารถยับยั้งคำพูดที่ไม่สมควรหยุดยั้งการกระทำที่ไม่ถูกต้อง พูดและทำแต่สิ่งที่จะสัมฤทธิ์ผลเป็นประโยชน์ และเป็นความเจริญ

เทพศักดิ์ บุญรัตพันธุ์ (2555 : ออนไลน์) กล่าวว่า ความสำคัญของความคิดเห็นนั้นเป็นแม่บทใหญ่ของคำพูดและการกระทำเพราะการที่จะทำ คำที่จะพูด ทุกอย่างจะสำเร็จมาได้จาก

ความคิด การคิดก่อนพูดและคิดก่อนทำจึงช่วยให้บุคคลสามารถยับยั้งคำพูดที่ไม่สมควรหยุดยั้งการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

จากความสำคัญของความคิดเห็นพอสรุปได้ว่า ความคิดเห็นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะความคิดเห็นทำให้เราทราบความต้องการของบุคคลนั้น ๆ การที่จะทำคำที่จะพูด และทุกอย่างจะสำเร็จมาได้จากความคิด ฉะนั้นความคิดเห็นจึงมีความสำคัญ

ประเภทของความคิดเห็น

นอกจากสภาวะความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสถานการณ์หนึ่ง ๆ แล้ว หากเกิดสิ่งเร้าขึ้นกับตัวของบุคคล ซึ่งคุณลักษณะบางประการที่นักวิชาการให้ความเห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่น่าสนใจศึกษาเนื่องจากมีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล มีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายและจำแนกประเภทของความคิดเห็น ดังนี้

สุชา จันทน์เอม (2524 : 14 ; อ้างถึงใน จารุวรรณ เศรษฐสุนทิ. 2550 : 8) จำแนกความคิดเห็นเป็น 2 ประเภทคือ

1. การคิดโดยไม่ต้องมีจุดหมาย (Indirected Thinking) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าความคิด ต่อเนื่อง (Associative Thinking) การคิดแบบเชื่อมโยงเป็นความคิดที่ไม่มีจุดหมายเป็นอิสระจากการถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขภายนอก เช่น การฝัน การจินตนาการ การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง เป็นต้น

2. การคิดอย่างมีจุดหมาย (The Goal - directed Thinking) เป็นการคิดที่มักมีบทสรุปหลังจากที่คิดเสร็จ หรือเมื่อต้องการหาคำตอบในวิถีทางที่สมเหตุสมผลในการแก้ไขปัญหา การคิดแบบนี้มีเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น การวิเคราะห์การคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

กวีศรา สุวรรณบุตร (2551 : 9) กล่าวว่า ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ส่วนความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ เป็นการความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีพื้นฐานจากความรู้ความเข้าใจสิ่งนั้น

เรมเมอร์ (Remmer. 1996 : 47 ; อ้างถึงใน ฐิติพงศ์ ทิพย์อักษร. 2554 : 7) จำแนกความคิดเห็นเป็น 2 ประเภทคือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด (Extreme Opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ซึ่งทางบวก ได้แก่ ความรัก หลง และทางลบ ได้แก่ ความรังเกียจ โดยความคิดเห็นนี้รุนแรง และเปลี่ยนแปลงได้ยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Contents) การมีความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีพื้นฐานจากความรู้ความเข้าใจสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ได้แก่ ชอบยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ รังเกียจ ไม่เห็นด้วย เป็นต้น

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ความคิดเห็นสามารถเกิดจากการเรียนรู้เข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่ได้พบเห็นในชีวิตประจำวัน หรือมาจากประสบการณ์ที่เกิดจากสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีผลต่อจิตใจและความคิดประเภทของความคิดเห็นสามารถแบ่งได้ทั้งในทางที่ดี ได้แก่ การยอมรับและในทางที่ไม่ดี ได้แก่ การปฏิเสธอาจมีระดับความคิดเห็นในระดับธรรมดาและรุนแรง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของผู้นั้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละคนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแม้เป็นเรื่องเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไปและอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นไว้ดังนี้ คือ

เซลซนิก (Selznick, 1990: 19 อ้างถึงใน สุขุม เฉลยทรัพย์, 2550 : 10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็นเกิดจากมูลเหตุ 2 ประการคือ

1. ประสบการณ์ (Experience) ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคลหรือหมู่คณะ เรื่องราวต่างๆ หรือสถานการณ์ ความคิดเห็น คู่ขนาน คือ ได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรง (Direct Experience) และจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือ โดยไม่พบเห็นจากของจริงซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม
2. ระบบค่านิยมและการตัดสินค่านิยม (Value System and Judgement) เนื่องจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินค่านิยมไม่เหมือนกัน แต่ละคนจึงมีความคิดเห็นต่างสิ่งที่เกี่ยวข้องกันแตกต่างกัน

ชุตินา ชัยมุสิก (2543: 14-15) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่
  - 1.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ และอวัยวะต่าง ๆ และคุณภาพของสมอง
  - 1.2 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น และการศึกษาทำให้บุคคลที่มีความรู้ในด้านต่าง ๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มากมักมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล
  - 1.3 ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติของบุคคลต่อเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดจากการเรียนรู้จากบุคคลในสังคมหรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

1.4 ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความเข้าใจในหน้าที่ความรับผิดชอบต่องานซึ่งส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

2.1 สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่างๆเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับข่าวสารข้อมูลต่างๆของแต่ละบุคคล

2.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็จะยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้น ซึ่งทำให้บุคคลนั้นเกิดความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

พงศ์สัทพ์ ศรีสมทรัพย์ (2548 : 10) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลทางความคิดของคนประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. พื้นฐานทางครอบครัว ถือว่าเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญต่อการพัฒนาความคิดนับแต่การเตรียมพร้อมด้านโภชนาการที่เอื้อให้เซลล์สมองแข็งแรงสมบูรณ์

2. ประสบการณ์ชีวิต บทเรียนต่าง ๆ ที่ผ่านมาในชีวิตเรานั้นไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเป็นเรื่องใหญ่เป็นข้อมูลที่มีผลโดยตรง

3. วัฒนธรรม เป็นวิถีชีวิตที่มีอิทธิพลต่อความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติของคนอย่างมาก จึงถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญด้านหนึ่ง

4. จริยธรรม ผู้ที่มีจริยธรรมสูงย่อมมีกรอบในการคิด การตัด สิ้นใจ และการหาแนวทางแก้ปัญหา การประมวลความคิดแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับผู้ที่ขาด จริยธรรม

5. การรับรู้ เป็นสถานะที่เราตอบสนองต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายใต้กลไกของสมองจิตใจ ฯลฯ ที่มีผลต่อวิธีการคิดของคนเป็นอย่างมาก

6. สภาพแวดล้อม เป็นตัวกระตุ้นสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ ต่อวิธีการคิดของเด็ก

7. ศักยภาพทางการเรียนรู้ เด็กแต่ละคนมีศักยภาพการรับรู้ การประมวล ข้อมูลในอัตราที่ต่างกันทั้งความเร็ว และลุ่มลึก ส่งผลให้แต่ละคนคิดไม่เท่ากัน คิดไม่เหมือนกัน แม้ว่าจะมีประสบการณ์เหมือนกันก็ตาม

จากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น สรุปได้ว่า ความคิดเห็นคือการแสดงออกตามความคิดเห็นสภาพความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ หักสนคติ ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความรู้ การรับรู้ ประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับมา จะขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นได้รับมา เป็นเครื่องมือหาและประเมินค่า ลักษณะท่าทาง หรือไม่แสดงออกเลยก็ได้ และในเรื่องที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะมีการตัดสินใจ

แสดงออก และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา และสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ปัจจัยจึงมีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การวัดความคิดเห็น

การวัดระดับความคิดเห็นเป็นการแสดงออกเชิงพฤติกรรมถึงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ว่าเห็นด้วยหรือไม่อย่างไร ซึ่งมีผู้ให้วิธีวัดความคิดเห็น ดังนี้

ไพศาล หวังพานิช (2531 : 152 ; อ้างถึงใน มนัสนันท์ สครรัมย์. 2553 ; 10) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดความคิดเห็นหรือเจตคติต้องยอมรับข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

1. เจตคติมีลักษณะคงเส้นคงวาอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง นั่นคือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จะมีช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่มีความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสามารถวัดได้

2. เจตคติของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง การวัดจะเป็นการวัดทางอ้อมโดยวัดจากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออกหรือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

3. เจตคตินอกจากจะแสดงออกในรูปของความรู้สึกนึกคิด เช่น การสนับสนุนหรือคัดค้านยังมีขนาดหรือปริมาณของความรู้สึกด้วย ดังนั้นในการวัดทัศนคตินอกจากจะทำให้ทราบทิศทางแล้วยังสามารถบอกระดับความมากน้อยได้ด้วย

เบสท์ (Best .1977 : 169 ; อ้างถึงใน เพทาย ศิริมุสิกะ. 2547 : 6) กล่าวว่า การวัดความคิดเห็นโดยทั่ว ๆ ไป จะต้องมียอดประกอบ 3 อย่าง คือ บุคคลที่จะถูกวัด สิ่งเร้าและมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาในระดับสูงต่ำ มากน้อย วิธีวัดความคิดเห็นนั้น โดยมากจะใช้ตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้ที่ตอบคำถามเลือกตอบแบบสอบถามและผู้ถูกวัดจะเลือกตอบความคิดเห็นของคนในเวลานั้น การใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นนั้นใช้การวัดแบบลิเคิร์ท โดยเริ่มด้วยการรวบรวมหรือการเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวกับความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย กับข้อความที่กำหนดให้ ซึ่งข้อความแต่ละข้อความจะมีความเห็นเลือกตอบออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนขึ้นอยู่กับใจความว่าเป็นปฏิฐาน (Positive) หรือ ปฏิเสธ (Negative)

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2531 : 3 ; อ้างถึงใน เพทาย ศิริมุสิกะ. 2547 : 7) มีแนวคิดว่าความคิดเห็นเป็นลักษณะของแต่ละบุคคล การวัดจึงวัดจากแรงจูงใจ การรับรู้ แต่มีข้อแตกต่างของประสบการณ์และปัจจัยอื่นๆ จึงมีวิธีการวัดความคิดเห็น ดังนี้

1. การฉายภาพ เป็นการวัดโดยการสร้างจินตนาการจากภาพโดยภาพจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงความคิดเห็นออกมา และสามารถพิจารณาได้ว่าบุคคลมีความคิดเห็นหรือมีความรู้สึกอย่างไรต่อภาพที่เห็น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับมาเป็นสำคัญ

2. การสัมภาษณ์ เป็นการซักถามบุคคลช่วยให้ได้ข้อมูลที่ขยายครอบคลุมทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

3. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีการวัดความคิดเห็นที่สิ้นเปลืองเวลา และเงินทุนน้อยกว่าวิธีอื่น โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มที่ต้องการศึกษาให้ตอบกลับมาแต่มีข้อจำกัดอยู่ว่าผู้ที่ถูกถามต้องอ่านออกเขียนได้

4. การให้เล่าความรู้สึก เป็นการวัดโดยการให้บุคคลเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมา ซึ่งผู้เล่าจะบรรยายความรู้สึกนึกคิดตามประสบการณ์ และความสามารถออกมาถึงแม้ไม่สามารถวัดความคิดเห็นได้โดยตรงแต่เนื่องจากความคิดเห็นเป็นการแสดงออกด้วยภาษาพูด ภาษาเขียน จึงสามารถวัดได้จากการแสดงออกดังกล่าว โดยอาศัยเครื่องมือต่างๆ เช่น การตอบแบบสอบถาม การฉายภาพ การสัมภาษณ์ และการเล่าความรู้สึก เป็นต้น

จากการวัดความคิดเห็น สรุปได้ว่า การวัดความคิดเห็น สามารถวัดได้หลากหลายรูปแบบซึ่งบุคคลที่จะถูกวัด สิ่งเร้าและมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาในระดับสูงต่ำ มากน้อย วิธีวัดความคิดเห็นนั้น โดยมากจะใช้การสัมภาษณ์ เป็นการซักถามบุคคลช่วยให้ได้ข้อมูลทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต และการให้เล่าความรู้สึก เป็นการวัดโดยการให้บุคคลเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมา ซึ่งผู้เล่าจะบรรยายความรู้สึกนึกคิดตามประสบการณ์

แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ

ความหมายของการบริการสาธารณะ

การให้บริการสาธารณะนั้นเป็นแนวทางหรือวิธีการที่หน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชนให้ได้รับความสะดวก ได้มีนักวิชาการให้ความหมายเกี่ยวกับการบริการสาธารณะไว้ดังนี้

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์ (2544 : 21) กล่าวว่า การบริการสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะทำหรือไม่ทำ เป็นการใช้อำนาจของรัฐในการจัดสรรกิจกรรมเพื่อตอบสนองค่านิยมของสังคมโดยผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายสาธารณะได้แก่ ผู้นำทางการเมือง ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ พรรคการเมือง สถาบันราชการ ข้าราชการและประมุขของประเทศ ทั้งนี้เป็นการตัดสินใจที่จะกระทำเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนมาก และเป็นกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมาย

มยุรี อนุমানราชชน (2547 : 6) กล่าวว่า การบริการสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมการกระทำของรัฐบาลหรือแนวทางการเลือกตัดสินใจแนวทางการกระทำของรัฐบาลเพื่อบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่กำหนด

นันทวัฒน์ บรมานันท์ (2551 : 31) ได้ให้ความหมายว่า การบริการสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมซึ่งรัฐมีหน้าที่ต้องจัดทำขึ้นเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชน โดยส่วนรวมเป็นการให้บริการแก่ประชาชนหรือการดำเนินการอื่นเพื่อสนองความต้องการของประชาชนซึ่งการให้บริการสาธารณะจะต้องประกอบด้วยเงื่อนไขสองประการ คือ เป็นกิจกรรมที่นิติบุคคลมหาชนเป็นผู้ดำเนินการหรือมอบให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ และเป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะและตอบสนองความต้องการของประชาชน

จากความหมายของบริการสาธารณะที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความไว้ อาจกล่าวได้โดยสรุปเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่รัฐจัดทำขึ้นหรืออยู่ในความอำนวยการของฝ่ายปกครองเป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญโดยส่วนรวม เป็นกิจกรรมการกระทำของรัฐบาลหรือแนวทางการเลือกตัดสินใจแนวทางการกระทำของรัฐบาลเพื่อบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่กำหนด

หลักเกณฑ์สำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะ

การบริการสาธารณะ หรือกิจกรรมที่ฝ่ายปกครองเป็นฝ่ายจัดทำหรือมอบให้เอกชนดำเนินการย่อมจะต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือหลักเกณฑ์เดียวกันทั้งสิ้นจึงจะถือว่าเป็นการบริการสาธารณะคือ หลักความเสมอภาค ได้มีนักวิชาการให้ความหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การบริการสาธารณะไว้ดังนี้

สมบัติ ชำรงชัยวงศ์ (2544 : 25) กล่าวว่า หลักเกณฑ์สำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะตามขนาดของกิจการบริการสาธารณะ สามารถ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. บริการสาธารณะที่เป็นกิจการขนาดใหญ่ หมายถึง กิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เงินทุน และบุคลากรที่มีความสามารถระดับสูง ดังนั้นผู้จะมีอำนาจตัดสินใจจัดทำกิจการดังกล่าวจึงต้องเป็นองค์กรขนาดใหญ่ ที่มีขีดความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การศึกษาระดับสูง การคมนาคมทางอากาศ การชลประทานหลวง การขุดเจาะน้ำมันเชื้อเพลิง และทรัพยากรธรรมชาติ การศึกษาวิจัย การวิเคราะห์ประเมินผล เป็นต้น

2. บริการสาธารณะที่เป็นกิจการที่ไม่สลบซับซ้อนเป็นกิจกรรมที่ไม่สลบซับซ้อน หรือมีเทคนิคมากนัก และมักเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชน ซึ่งหากได้พนักงานท้องถิ่นที่รู้ถึงสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นผู้จัดทำ จึงจะมีประสิทธิภาพมากกว่าให้รัฐซึ่งเป็นผู้วางนโยบายดำเนินการในวงกว้างเป็นผู้จัดทำ นอกจากนี้การจัดทำบริการประเภทนี้ยังเป็นการ

ดำเนินการที่ใช้งบประมาณไม่มากนัก เช่น การให้มีสุสาน และฌาปนสถาน การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด การขนส่งสาธารณะในเขตท้องถิ่น การให้มีสถานสินเชื่อท้องถิ่น การดูแลชายหาดในเขตท้องถิ่น การจัดให้มีโคมไฟตามถนนหนทาง เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (2546 : 3) กล่าวว่า การบริการสาธารณะ มีหลักเกณฑ์ที่สำคัญ ดังนี้

1. บริการพื้นฐาน บริการพิเศษต่าง ๆ และสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตให้ประชาชน และสังคมโดยรวม เช่น การรักษาความมั่นคงปลอดภัย การอำนวยความสะดวก การศึกษา สาธารณะ สุข การสงเคราะห์ ฯลฯ
2. บริการ จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตให้ประชาชน เช่น ไฟฟ้า น้ำ ประปา ถนน การขนส่งคมนาคม

นันทวัฒน์ บรมานันท์ (2547 : 31) กล่าวว่า กฎหมายของการบริการสาธารณะคือ หลักเกณฑ์ขั้นพื้นฐานของบริการสาธารณะนี้ถูกสร้างขึ้นมามีส่วนร่วมคล้ายกันกับหลักทั่วไปของกฎหมายเกี่ยวกับบริการสาธารณะ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาถึงสถานภาพของบริการสาธารณะ กฎหมายของการบริการสาธารณะ หรือหลักเกณฑ์ขั้นพื้นฐานในการจัดทำบริการสาธารณะประกอบด้วยหลัก 3 ประการดังนี้

1. หลักว่าด้วยความเสมอภาค หลักว่าด้วยความเสมอภาคที่มีต่อการบริการสาธารณะ เป็นหลักเกณฑ์ที่มีความสำคัญประการแรกในการจัดทำบริการสาธารณะ ทั้งนี้เนื่องจากการที่รัฐเข้ามาจัดทำบริการสาธารณะนั้น รัฐมิได้มีจุดมุ่งหมายที่จัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของผู้ใดโดยเฉพาะ ประชาชนทุกคนย่อมมีสิทธิ ในการบริการสาธารณะอย่างเสมอภาคกัน ผู้ใช้บริการสาธารณะประเภทเดียวกันย่อมอยู่ในสถานะ เท่าเทียมกันและคนทุกคนซึ่งใช้บริการสาธารณะเดียวกันจะต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดียวกัน

2. หลักว่าด้วยความต่อเนื่อง การบริการสาธารณะเป็นกิจการที่มีความจำเป็นสำหรับประชาชน ดังนั้นหากบริการสาธารณะหยุดชะงักลงไปด้วยเหตุผลใดก็ตาม ประชาชนผู้ให้บริการย่อมได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายได้ด้วยเหตุนี้ บริการสาธารณะจึงต้องมีความต่อเนื่องในการจัดทำ หลักว่าด้วยความต่อเนื่องของบริการสาธารณะเป็นผลที่เกิดขึ้นโดยตรงจากหลักที่ว่าด้วยความต่อเนื่องของรัฐเป็นหัวใจสำคัญของการบริการสาธารณะ ความต่อเนื่องของบริการสาธารณะเป็นหลักตามรัฐธรรมนูญ หลักการที่สำคัญของหลักว่าด้วยความต่อเนื่องของบริการสาธารณะคือ นิติบุคคลมีหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะจะต้องดำเนินการจัดทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดเวลา หากมีกรณีที่เกิดการหยุดชะงักจะต้องมีการรับผิดชอบและในกรณีที่เกิดการหยุดชะงัก

ในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรมหาชน องค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลจะต้องดำเนินการแทน เพื่อเป็นหลักประกันการต่อเนื่องของการบริการสาธารณะ

3. หลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมีความหมายถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบริการสาธารณะให้ทันกับความต้องการของผู้ใช้บริการ สาธารณะอยู่เสมอโดยสภาพการจัดทำบริการสาธารณะต่างๆ ไปที่มีวัตถุประสงค์ในการสนองความต้องการของประชาชน เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่มีความต้องการของประชาชนเปลี่ยนแปลงข้อควรพิจารณาสองประการที่เกี่ยวข้องกับหลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบริการสาธารณะทางปกครองได้และในขณะเดียวกัน ผู้ใช้บริการสาธารณะทางปกครองไม่มีสิทธิใดๆ ที่จะดำรงรักษา สภาพของบริการสาธารณะนั้นไว้ได้ ซึ่งหมายความว่าเจตจำนงของฝ่ายปกครองที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกบริการสาธารณะทางปกครองนั้นได้แต่เพียงฝ่ายเดียว ผู้ใช้บริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม ผู้ใช้บริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม ก็อยู่ภายใต้หลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน

จากหลักเกณฑ์ว่าด้วยการบริการสาธารณะดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการจัดทำบริการสาธารณะไม่ว่าจะเป็นฝ่ายปกครองจัดทำเองหรือมอบให้เอกชนเป็นผู้จัดทำ หลักพื้นฐานในการจัดทำบริการสาธารณะก็อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดียวกัน คือ หลักว่าด้วยความเสมอภาค หลักว่าด้วยความต่อเนื่อง และหลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

ปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ

ปัญหาและอุปสรรคสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะในปัจจุบันและในอนาคต โดยเฉพาะตามกรอบของแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจมีอยู่ด้วยกันอย่างน้อย 4 ประการ (โกวิทย์ พวงงาม, 2552 : 413) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาด้านการถ่ายโอนภารกิจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้วางข้อกำหนดและทิศทางอย่างเป็นระบบระเบียบ แต่ในระดับปฏิบัติเพื่อบังคับใช้แผนนั้น ก็ปรากฏปัญหาและอุปสรรคมากมาย ประเด็นปัญหาที่คือ แม่นว่าทิศทางและแผนการกระจายอำนาจจะถูกกำหนดไว้อย่างเป็นระบบ แต่กระบวนการของการถ่ายโอนภารกิจหน้าที่จากส่วนราชการต่างๆ ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลับดำเนินไปอย่างไร้ระบบระเบียบ ซึ่งประเด็นปัญหาสำคัญๆ ได้แก่

1.1 การถ่ายโอนภารกิจที่เกิดขึ้นยังคงเป็นไปอย่างจำกัด ทั้งนี้ จะกระจุกตัวอยู่เฉพาะภารกิจในกลุ่มโครงสร้างพื้นฐานและการส่งเสริมคุณภาพชีวิต อีกทั้งกิจกรรมที่มีการถ่ายโอน

จริงก็จำกัดเฉพาะในบางกิจกรรมเท่านั้น เช่น การก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โครงการอาหารเสริมนมและอาหารกลางวัน การสงเคราะห์เบี้ยผู้สูงอายุ เป็นต้น

1.2 การถ่ายโอนภารกิจยังไม่เป็นไปอย่างสอดคล้องระหว่างภารกิจ งบประมาณ บุคลากร แนวปฏิบัติ และวัสดุอุปกรณ์ เป็นผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินกิจกรรมที่มีการถ่ายโอนได้เนื่องจากข้อจำกัดในด้านทรัพยากร อีกทั้งในหลายกิจกรรม แม้ที่ท้องถิ่นจะมีความพร้อมในการจัดทำแต่ก็พบว่ายังขาดการแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจในกิจกรรมนั้นๆ ได้อย่างเต็มที่

1.3 กระบวนการถ่ายโอนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากส่วนราชการผู้ถ่ายโอนเป็นอย่างมาก แต่ในทางปฏิบัติกลับพบปัญหาว่าส่วนราชการต่างๆ มักจะถ่ายโอนให้เฉพาะภารกิจหน้าที่ แต่ในด้านวัสดุอุปกรณ์ แนวปฏิบัติ ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลับมิได้มีการส่งมอบอย่างเป็นระบบระเบียบอันนำไปสู่ปัญหาการจัดทำภารกิจนั้นๆ

2. ปัญหาในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การขาดการบูรณาการระหว่างแผนการกระจายอำนาจกับทิศทางการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินทั้งระบบ เป็นผลให้สถานะของการซ้อนทับและแข่งขันในเชิงบทบาทระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการต่างๆ ยังคงดำเนินอยู่ต่อไป เนื่องจากทิศทางที่ปรากฏในแผนการกระจายอำนาจย่อมหมายถึงการลดขนาดและถอนตัวเองออกไปของส่วนราชการต่างๆ แต่ในทางปฏิบัติ ทิศทางการปฏิรูประบบบริการราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ยังแสดงให้เห็นว่าส่วนราชการต่างๆ จะยังคงมีบทบาทอย่างสำคัญในพื้นที่การบริหารปกครองนอกศูนย์กลางต่อไป เช่น การสร้างระบบบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ ในด้านหนึ่งแม้ว่าจะเป็นความพยายามแก้ปัญหาการรวมศูนย์อำนาจที่เป็นไปอย่างกระจัดกระจาย (Fragmented Centralism) แต่ในอีกด้านหนึ่ง ก็เท่ากับเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการปกครองท้องถิ่น โดยรัฐ (Local State Government) ให้คงอยู่ควบคู่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความสำเร็จหรือล้มเหลวของกระบวนการกระจายอำนาจและการจัดระบบการบริการสาธารณะในระดับท้องถิ่นนั้น ส่วนสำคัญอยู่ที่บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ และสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ในอันที่จะผลักดันกระบวนการถ่ายโอนทรัพยากรต่างๆ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนดไว้ แต่ในปัจจุบัน องค์กรสำคัญดังกล่าวกลับต้องพบกับปัญหาอุปสรรคทั้งในเชิงสถาบัน ซึ่งต้องอิงแอบและอาศัยความร่วมมือและผลักดันจากรัฐบาลที่ส่วนกลาง

ค่อนข้างมาก รวมถึงปัญหาในเชิงองค์กร ซึ่งยังมีบุคลากรและทรัพยากรทางการบริหารค่อนข้างจำกัด เป็นผลให้การทำงานดำเนินไปอย่างยากลำบาก

4. ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการในการให้บริการสาธารณะ ประเด็นในเรื่องภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน มักจะให้ความสำคัญกับเรื่องการถ่ายโอนภารกิจ แต่ยังคงความสนใจอย่างเพียงพอต่อเรื่องวิธีการในการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ ภายใต้ข้อกำหนดในปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยยังคงมีช่องทางในการจัดทำภารกิจค่อนข้างจำกัด โดยมากมักจะเน้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำบริการสาธารณะต่างๆด้วยตนเอง ผ่านการใช้ทรัพยากรทางการบริหารภายในองค์กรของตนเองเป็นหลัก แต่ภายใต้สภาพแวดล้อมทางการบริหารในยุคปัจจุบัน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาทางเลือกใหม่ๆในการจัดหาบริการสาธารณะให้เกิดขึ้นในท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับการบริการสาธารณะให้เกิดขึ้น และที่สำคัญจะเป็นการป้องกันปัญหาของการเติบโตไปสู่ความเป็นระบบราชการ (Bureacratization) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังเช่นที่เกิดขึ้นกับระบบราชการส่วนกลาง

จากปัญหาและอุปสรรคสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะในปัจจุบันหรือในอนาคต ก็จะพบกับปัญหาจากปัจจัยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการถ่ายโอนภารกิจหน้าที่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจใหแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและปัญหาเกี่ยวกับวิธีการในการให้บริการสาธารณะ ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญยิ่ง

บทบาทของท้องถิ่นกับการบริการสาธารณะ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับพี่น้องประชาชนมากที่สุด ประชาชนทุกพื้นที่ ทุกภูมิภาค มีความเกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่นั้นๆ ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งเสียชีวิต ดังนั้นท้องถิ่นจึงมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทุกคน

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจใหแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (2542 : 5) กล่าวถึงบทบาทของท้องถิ่นกับการบริการสาธารณะ ว่าได้จัดแบ่งกรอบการให้บริการสาธารณะออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต
3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

4. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว
5. ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
6. ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ธีรศักดิ์ พานิชวิทย์ (2553 : 1) กล่าวว่า การบริการสาธารณะถือเป็นบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งของท้องถิ่น แบ่งงานออกเป็นหลายส่วน ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน การบริการน้ำประปา ไฟฟ้า และถนนต้องทั่วถึงชุมชน ด้านคุณภาพชีวิต เช่น การดูแลเด็กและเยาวชน สนับสนุนด้านการศึกษา ช่วยเหลือผู้ป่วย ผู้พิการ ในขณะเดียวกัน เมื่อประชาชนมีความเดือดร้อน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในท้องถิ่น จะต้องเป็นหัวหอกในการแก้ปัญหาให้อย่างทันที่ทันที เนื่องจากผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภา จะรู้ปัญหาของท้องถิ่นดีกว่าส่วนภูมิภาค เพราะส่วนภูมิภาคจะมาจากที่อื่น ต้องมาตามตำแหน่ง ตามสายงาน ตามที่กระทรวงทบวง กรม แต่งตั้ง แต่เป็นคนที่จะเป็นผู้บริหารท้องถิ่น ไม่ว่าจะในระดับ องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล จะเป็นคนในท้องถิ่นนั้นๆ ที่รู้ปัญหาว่าท้องถิ่นต้องการอะไรบ้าง มีจุดด้อยจุดเด่นตรงไหนบ้าง เรียกได้ว่าเป็นคนที่รู้ข้อมูลลึกซึ้ง

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (2542 : 9 ; อ้างถึงใน อ้างถึงใน ศศิภาพรย์ คงคา. 2554 : 15) กล่าวถึง กำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการชุดดังกล่าวพิจารณาและให้ความเห็นชอบการถ่ายโอนภารกิจทั้ง 6 ด้าน รวมมีการถ่ายโอนทั้งสิ้น 244 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ 50 กรม ใน 11 กระทรวง ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งมีเนื้อหาของงานเกี่ยวกับ

1.1 การคมนาคมและการขนส่ง

1.1.1 ทางบก อาทิ การก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน การดูแล จัดตั้ง สถานีขนส่ง และการจัดการจราจรในเขตพื้นที่

1.2.1 ทางน้ำ เช่น การบำรุงรักษาทางน้ำ การก่อสร้างและดูแลสถานีขนส่งทางน้ำ (ท่าเทียบเรือ)

1.2 สาธารณูปโภค

1.2.1 แหล่งน้ำ / ระบบประปาชนบท อาทิ การดูแล รักษา พัฒนา ซ่อมบำรุง แหล่งน้ำ และระบบประปาชนบท

1.3 สาธารณูปการ

1.3.1 การจัดให้มีตลาด อาทิ การจัดให้มีและการควบคุมตลาด

1.3.2. การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง

1.3.3 การผังเมือง อาทิ การจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด และการวางและปรับปรุง
ผังเมืองรวม

1.3.4 การควบคุมอาคาร อาทิ การควบคุมอาคาร และการเปรียบเทียบปรับคดี
ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

2. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

2.1 การส่งเสริมอาชีพ อาทิ การฝึกอบรม ส่งเสริม พัฒนากลุ่มอาชีพต่าง ๆ

2.2 งานสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์พัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา
ผู้ด้อยโอกาส อาทิ งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ
คนพิการ และการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ เป็นต้น

2.3 นันทนาการ การส่งเสริมการกีฬา อาทิ การจัดหาอุปกรณ์กีฬา การก่อสร้าง
บำรุงรักษาสถานกีฬา การจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ อาทิ การบริหารจัดการ คูแล บำรุง
รักษาสวนสาธารณะ

2.4 การศึกษา การจัดการศึกษาในระบบ อาทิ การจัดการศึกษาก่อนวัยเรียน หรือ
ปฐมวัย การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดการศึกษาสงเคราะห์ การศึกษานอกระบบ อาทิ
การบริการการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอและการจัดการศึกษาระดับเขต งานห้องสมุด
ประชาชน เป็นต้น

2.5 การสาธารณสุข การสาธารณสุขและการรักษาพยาบาล อาทิ การส่งเสริม
สุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต และการส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็ก การพัฒนาอนามัยบน
พื้นที่สูง การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ อาทิ การควบคุมโรคติดต่อ งานสนับสนุนเงินอุดหนุน
ในการสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อน ค่าสังคมสงเคราะห์และค่าฌาปนกิจ

3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

3.1 การส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของประชาชน อาทิ
งานตรวจมาตรา ชั่ง ตวง วัด และการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครอง
ผู้บริโภคแก่ผู้บริโภค

3.2 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น อาทิ การป้องกัน
ภัยฝ่ายพลเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

3.3 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อาทิ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้น

3.4 การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อาทิ
การทะเบียนราษฎร และบัตรประจำตัวประชาชน และงานจัดทะเบียนสัตว์พาหนะ

4. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

- 4.1 การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น อาทิ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การประสานจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และการจัดระบบข้อมูลเพื่อการวางแผน
- 4.2 การพัฒนาเทคโนโลยี อาทิ การบริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรชุมชน
- 4.3 การส่งเสริมการลงทุน อาทิ งานบริการข้อมูลนักลงทุน และงานเผยแพร่ และชักจูงการลงทุน
- 4.4 การพาณิชย์กรรม อาทิ งานทะเบียนพาณิชย์
- 4.5 การพัฒนาอุตสาหกรรม อาทิ การกำกับดูแลโรงงาน การอนุญาตให้ตั้งโรงงาน
- 4.6 การท่องเที่ยว อาทิ การวางแผนการท่องเที่ยว การปรับปรุงดูแล บำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยว และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์
5. ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
  - 5.1 การคุ้มครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ งานพัฒนาป่าชุมชน การควบคุมไฟป่า เป็นต้น
  - 5.2 การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ อาทิ การติดตาม ตรวจสอบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและมลพิษ งานสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม งานตรวจสอบคุณภาพน้ำ งานตรวจสอบคุณภาพอากาศและเสียง และการบำบัดน้ำเสีย
  - 5.3 การดูแลรักษาที่สาธารณะ อาทิ การดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่สาธารณะประโยชน์
6. ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
  - 6.1 การจัดการดูแลโบราณสถาน โบราณวัตถุ อาทิ การบำรุงรักษาโบราณสถาน
  - 6.2 การจัดการดูแลพิพิธภัณฑสถานและหอจดหมายเหตุ

ในภาวะเศรษฐกิจยุคปัจจุบัน เรื่องการบริการสาธารณะท้องถิ่นมีบทบาทอยู่แล้ว เช่น เรื่องการจ้างงาน ท้องถิ่นสามารถที่จะทำได้เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับคนในพื้นที่ ขณะนี้มีปัญหาเรื่องคนว่างงานมาก ท้องถิ่นใดที่มีงบประมาณในการจ้างงาน ก็น่าจะมีการเพิ่มการจ้างงานเพื่อเป็นการกระตุ้นรายรับของภาคประชาชน ช่วยให้ค่าครองชีพของประชาชนดีขึ้นได้

แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ความหมายของสาธารณภัยและการบรรเทาสาธารณภัย

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยทันทีและมีผลต่อความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นผลทำให้เกิดความสับสนวุ่นวายเป็นการเปลี่ยนแปลงต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (2550 : 5) สาธารณภัย หมายถึง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

ชัยศรี มีพัฒน์ (2550 : ออนไลน์) ได้อธิบายว่า สาธารณภัย หมายถึง เป็นการระบอบหรือแพร่กระจายของอุบัติเหตุซึ่งมีขนาดเจ็บหนักหรือตายมากกว่า 25 คนขึ้นไป

พงษ์เฝ้า เกษทอง (2550 : ออนไลน์) ภัยหรือเหตุการณ์ที่สำคัญซึ่งทำให้สภาพการดำเนินชีวิตที่ปกติในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปอย่างกะทันหัน มีผลทำให้ประชาชนต้องขาดที่พึ่ง และได้รับความทุกข์ เกิดความจำเป็นเร่งด่วนเกี่ยวกับอาหาร ที่พักอาศัย เสื้อผ้า การดูแลทางแพทย์ การคุ้มครองและสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีพอื่นๆ

สมชาย กาญจนสุด (2550 : 11 ; อ้างถึงใน ศศิภาพรย์ คงคา. 2554 : 14) อธิบายว่า สาธารณภัย หมายถึง ภัยที่เกิดแก่คนหมู่มาก เช่น ไฟไหม้บ้าน น้ำท่วม

สำหรับการบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การช่วยระงับภัยโดยทำให้ภัยสงบลงโดยเร็วหรือลดอันตรายให้น้อยลง และช่วยทำให้ความยากลำบาก ความพิบัติ และความเดือดร้อนต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ลดน้อยลงหรือหมดไป

ประเภทของสาธารณภัย

ภัยที่แบ่งตามประเภทการเกิดในบางประเภทอาจเกิดได้ทั้งธรรมชาติและจากสาเหตุมนุษย์ เช่น อัคคีภัย อาจเกิดขึ้นได้ทั้งการสันดาปขึ้นเองหรือจากการลอบวางเพลิง ไฟไหม้ป่า อาจเกิดจากการเสียดสีของกิ่งไม้ หรือจากการลอบเผาป่า อุทกภัย อาจเกิดจากฝนตกหนัก น้ำป่าไหลหลาก หรือการกักน้ำ เช่น การก่อสร้างฝายหรือเขื่อนปิดกั้นลำน้ำไว้เพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในหน้าแล้ง พอถึงฤดูฝนฝายหรือเขื่อนดังกล่าวจะเป็นตัวปิดกั้นทำให้ระบายน้ำไม่ทันก่อให้เกิดน้ำเอ่อท่วมซึ่งเป็นอีกสาเหตุหนึ่งซึ่งเกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่พยายามจะเปลี่ยนแปลงสภาพ

ธรรมชาติ จึงก่อให้เกิดน้ำท่วมบ้านเรือน การระบาดของโรค อาจเกิดจากโรคระบาดเองโดยตรง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (2550 : 10) ได้แยกประเภทของสาธารณภัยออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ตาม ลักษณะของการเกิดภัยดังต่อไปนี้

1. ภัยธรรมชาติ เป็นภัยที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มักเกิดขึ้นตามฤดูกาลเป็นส่วนใหญ่ แต่บางครั้งก็เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สิน ชีวิต ร่างกาย จิตใจ และความมั่นคงของชาติ ได้แก่

1.1 ภัยเชิงอุตุนิยมวิทยาเป็นสาธารณภัยที่เกิดตามฤดูกาลเป็นส่วนใหญ่ และเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ เช่น

1.1.1 ภัยแล้ง เป็นภัยที่เกิดจากแรงลมและพายุ เช่น พายุดีเปรสชัน พายุโซนร้อน พายุไต้ฝุ่น ซึ่งพายุไต้ฝุ่นมีอำนาจทำลายสูง สามารถทำให้ต้นไม้ถอนรากถอนโคน บ้านพังระเนระนาด เสาไฟฟ้าล้มเสียหายได้ ฯลฯ

1.1.2 อากาศหนาวผิดปกติ เช่น ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศอุณหภูมิต่ำลงใกล้ศูนย์องศาเซลเซียส

1.1.3 ฝนแล้ง ทำให้ข้าวและพืชผลทางการเกษตรเสียหายมาก เกิดความขาดแคลนและอดอยาก

1.2 สาธารณภัยตามสภาพภูมิประเทศ เป็นสาธารณภัยที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพภูมิประเทศ

1.2.1 อุทกภัย คือ ภัยอันเกิดจากน้ำท่วม ประเทศไทยประสบปัญหาน้ำท่วมเกือบทุกปี เนื่องจากสภาพภูมิประเทศมีการตัดต้นไม้ ทำลายป่า การทรุดตัวของดิน มีลมพายุและลมมรสุมแรง ฝนตกหนักและน้ำทะเลหนุน

1.2.2 หิมะถล่ม ภัยประเภทนี้ถ้าไม่มีอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ก็ไม่ถือเป็นสาธารณภัย

1.3 ภัยที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของผิวโลก เป็นสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของผิวโลก ได้แก่

1.3.1 แผ่นดินเลื่อนหรือแผ่นดินถล่ม การเปลี่ยนแปลงระดับของชั้นผิวโลกทำให้เกิดการไหว และสั่นสะเทือนของอาคารบ้านเรือน บางครั้งเมื่อมีฝนตกหนักไม่มีการยึดเหนี่ยวของพื้นผิวดิน อาจทำให้ผิวดินพังทลายลงมาเป็นอันตรายได้

1.3.2 แผ่นดินไหว การเปลี่ยนแปลงของผิวโลกที่มีการสั่นสะเทือนเป็นลูกคลื่นเป็นระลอก เคลื่อนจากจุดศูนย์กลางออกไปทุกทิศทาง ทำลายบ้านเรือนและสิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่นในประเทศตุรกี ญี่ปุ่น ใต้หวัน อินเดีย เป็นต้น

1.3.3 ภูเขาไฟระเบิด ก่อนการระเบิดจะมีการพ่นควันดำเป็นสัญญาณเตือนภัย ช่วยให้ประชาชนมีโอกาสออกจากเขตอันตราย ประเทศที่มีภูเขาไฟระเบิด เช่น ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ สหรัฐอเมริกา ชิลี เปรู โบลิเวีย เป็นต้น

1.4 ภัยทางชีวภาพ เป็นสาธารณภัยที่มีสาเหตุเนื่องมาจากสิ่งมีชีวิต เช่น การระบาดของโรค เช่น อหิวาตกโรค กาฬโรค โปลิโอ ไข้สมองอักเสบ เป็นต้น

1.4.1 โรคติดต่อต่างๆ สามารถทำให้เกิดโรคระบาดของโรคได้ในเมื่อมีแหล่งแพร่เชื้อโรคที่เหมาะสมมีการแพร่กระจายของโรค และภูมิคุ้มกันของกลุ่มชนต่ำ

1.4.2 ภัยจากฝูงสัตว์และแมลง หนุณาทำลายต้นข้าวในนา ถ้ามีจำนวนมากทำให้เกิดการเสียหายแก่ชาวนา เกิดการขาดแคลนและอดอยากได้ สำหรับแมลงโดยเฉพาะตั๊กแตนทำลายพืชไร่ เช่น อ้อย ข้าวโพด เป็นต้น

2. สาธารณภัยมนุษย์ เป็นสาธารณภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ โดยอาจเนื่องจากสิ่งประดิษฐ์ของมนุษย์เพื่อความสบายหรือเพื่อการประหยัดประหารกัน ได้แก่

2.1 ภัยจากการจราจร

2.1.2 ทางอากาศ ได้แก่ เครื่องบินตก เครื่องบินชนกัน เครื่องบินระเบิด
ยานอวกาศตก

2.1.2 ทางบก ได้แก่ รถชนิดต่างๆ ชนกัน เช่น รถโดยสาร รถบรรทุก

2.1.3 ทางราง ได้แก่ รถไฟชนกัน รถไฟตกราง รถรางชนกัน

2.1.4 ทางน้ำ ได้แก่ เรือล่ม เรือชนกัน

2.2 ภัยจากการอุตสาหกรรม ได้แก่ เครื่องจักรไอน้ำระเบิด โรงงานเคมีภัณฑ์ปล่อยสารพิษ ไอพิษ และน้ำเสีย โรงงานปฏิมากรปรมาณูปล่อยสารกัมมันตรังสี

2.3 ภัยจากการก่อสร้าง ได้แก่ ตึก อาคารบ้านเรือนและโรงงานพัง หรือ ถล่ม
ราวนั่งร้านสร้างตึกพัง

2.4 ภัยจากการจลาจล เกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคลคณะใดคณะหนึ่ง กระทำมิชอบด้วยกฎหมายด้วยความตั้งใจและใช้ความรุนแรง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้เกิดภัยอันตรายขึ้นได้

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ภัยมีด้วยกันหลายประเภท เช่น ภัยธรรมชาติ เป็นภัยที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มักเกิดขึ้นตามฤดูกาลเป็นส่วนใหญ่ แต่บางครั้งก็เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว สาธารณภัยมนุษย์ เป็นสาธารณภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ โดยอาจเนื่องจากสิ่งประดิษฐ์ของมนุษย์เพื่อความสบาย

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการสาธารณภัย จึงได้ตราพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ขึ้นเพื่อให้เป็นกฎหมายหลักในการบริหารจัดการสาธารณภัยในปัจจุบัน และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 6 พฤศจิกายน 2550 เป็นต้นมา โดยยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2542 ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการตามพระราชบัญญัติการ

ปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 ซึ่งได้ตั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีภารกิจหลักในการดำเนินการป้องกันบรรเทา ฟื้นฟูสาธารณภัยและอุบัติเหตุ (พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550. 2550 : 4)

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ขอบเขตการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยครอบคลุมสาธารณภัยทุกประเภท โดยได้มีการกำหนดค่านิยามของสาธารณภัย ภัยด้านความมั่นคง ไว้อย่างชัดเจน (มาตรา 4)
2. การกำหนดนโยบายในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ ดำเนินการโดยคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช) ซึ่งมีกรรมการทั้งหมด 23 คน โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ (มาตรา 6 และมาตรา 7)
3. กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ (มาตรา 11)
4. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กำหนดให้มีการจัดทำแผน 3 ระดับ คือ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 33 และมาตรา 34)
5. กำหนดบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและผู้เกี่ยวข้องไว้อย่างเป็นเอกภาพ ชัดเจนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับประเทศ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น ตามแผนภูมิที่

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 มีสาระสำคัญ คือ มีนโยบายและขอบเขตการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ครอบคลุมสาธารณภัย ทุกประเภท โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง

ความหมายของการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ เป็นการกระทำหรือมาตรการที่รัฐบาลกลางหรือการบริหารราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือการบริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่นหรือโอนภารกิจบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐ ไปให้หน่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของหลักการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น ไว้ดังนี้

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (2537 : 362) ได้เสนอบทวิเคราะห์การกระจายอำนาจกับการกระจายทรัพยากร โดยเสนอกรอบการวิเคราะห์แนวใหม่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจและบทบาท ของชุมชนท้องถิ่นซึ่งเห็นว่ากรอบความคิดเห็นใหม่จะเอาชุมชนท้องถิ่นเป็นตัวตั้งเน้นการยอมรับสิทธิของชุมชนตามศักยภาพที่แท้จริงทางเศรษฐกิจสังคมและความต้องการของชุมชนที่จะบริหารกิจการบางอย่างเอง เช่น การจัดการใช้น้ำ การดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน หรือการระงับ ข้อพิพาทกันเองตามประเพณีและวิถีชีวิตที่เขาปฏิบัติกันมา ดังนั้นสาระการวิเคราะห์จะเปลี่ยนใหม่ ดังนี้ ชุมชนท้องถิ่นเป็นตัวตั้งไม่ใช่ส่วนกลาง สัมพันธภาพรัฐกับชุมชนท้องถิ่นเป็นสัมพันธภาพที่ต่างยอมรับซึ่งกันและกันไม่ใช่รัฐเป็นผู้ให้ชุมชนและประชาชนเป็นผู้รับกรอบการยอมรับซึ่งกันและกันไม่ใช่การเมืองและกฎหมาย แต่เป็นการแสวงหาศักยภาพและวิถีชีวิตตลอดจนประเพณีที่ชุมชนมีมาตั้งแต่เดิมทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม กฎหมายที่รัฐจะออกมารับรองศักยภาพและวิถีชีวิตชุมชนจะเป็นเพียงเครื่องมือ ซึ่งอาจบริหารในโครงสร้างอำนาจรัฐแบบองค์กรท้องถิ่นของตะวันตก เพราะมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจคือการบริหารชุมชนท้องถิ่นในชนบทซึ่งจะมีรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล สุขาภิบาล ไปใช้ไม่ได้เพราะไม่ตรงกับความต้องการของชุมชน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (2546 : 7) กล่าวถึง การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หมายถึง ยุทธศาสตร์หนึ่งในการบริหารจัดการบ้านเมืองของรัฐ ในระบบประชาธิปไตย โดยมุ่งลดบทบาทของรัฐส่วนกลาง(decentralize)ลงเหลือภารกิจหลักเท่าที่ต้องทำ เท่าที่จำเป็น และให้ประชาชนได้มีส่วนในการบริหารงานชุมชนท้องถิ่น ตามเจตนารมณ์ของประชาชนมากขึ้น การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น จึงเป็นการจัดความสัมพันธ์ทางอำนาจ หน้าที่ใหม่ ระหว่างส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์บ้านเมือง ที่เปลี่ยนแปลงไปในสถานะที่สังคมมีกลุ่มที่หลากหลาย มีความต้องการ และความคาดหวังจากรัฐที่เพิ่มขึ้น และแตกต่างกัน ขัดแย้งกัน ในขณะที่รัฐเองก็มีขีดความสามารถ และทรัพยากรที่จำกัด ในการตอบสนองปัญหา ความต้องการ ที่เกิดขึ้นในแต่ละท้องถิ่นได้ทันต่อเหตุการณ์ และตรงกับความต้องการของท้องถิ่น

ประธาน คงฤทธิศึกษากร (2537 : 24 ; อ้างถึงใน นงลักษณ์ ศีรอบ. 2553 : 21) ได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจว่า หมายถึง มาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่นที่ได้มีการจัดองค์กรขึ้น โดยความเห็นชอบของส่วนรวม (โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง) ได้มีโอกาสเข้าร่วมในการแบ่งเบาภาระหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางประการเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

จากความหมายต่างๆ ข้างต้น สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจเป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีความเป็นอิสระตามสมควรและยังเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่น ได้มีโอกาสเข้าร่วมในการแบ่งเบาภาระหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางประการเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น

หลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหลักการเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นดูแลจัดการปัญหาของตนเองในระดับท้องถิ่น ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (2546 : 3) กล่าวถึง หลักการกระจายอำนาจตั้งอยู่บนพื้นฐานประโยชน์สำคัญอย่างน้อย 5 ประการ ดังนี้

1. เป็นการแบ่งภาระของรัฐบาลกลางหรือหน่วยบริหารราชการส่วนกลาง
2. เป็นการทำให้ปัญหาในท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น
3. เป็นการส่งเสริมให้คนในแต่ละท้องถิ่นได้แสดงความสามารถ และพัฒนาบทบาทตนเองในการดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นของตนเอง
4. เป็นการส่งเสริมและพัฒนาการเมืองในระดับท้องถิ่น อันเป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตยและเป็นพื้นฐานสำคัญให้คนในท้องถิ่นได้ก้าวขึ้นไปดูแลปัญหาในระดับชาติต่อไป
5. เป็นการเสริมสร้างความมั่นคงและความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่จะทำให้ประชาชนมีคุณภาพและมีบทบาทในการจัดการดูแลชุมชนท้องถิ่นของตนเอง

จารุพงศ์ พลเดช และคณะ (2540 : 14-13) ได้กล่าวถึงหลักการกระจายอำนาจต้องมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

1. มีความเป็นนิติบุคคล การกระจายอำนาจปกครองนั้น จะต้องมืองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากจากองค์การของรัฐบาลกลาง การมีองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ ก็เพื่อประโยชน์

ในการปฏิบัติหน้าที่ตน องค์กรเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณ ทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

2. มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจปกครอง เพราะหากองค์กรนั้นไม่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์กรเช่นนี้ก็จะมีความไม่ผิดไปจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคต่างๆทั่วประเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติภารกิจของตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆได้ แต่อำนาจอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีพอสมควรไม่มากจนเกินไป จนเกิดความกระทบกระเทือนต่อเอกภาพและอธิปไตยของรัฐ หากแต่ควรมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้มีองค์กรที่จำเป็นสำหรับเจ้าหน้าที่ ทางด้านนิติบัญญัติและบริหารกิจการอื่นเป็นหน้าที่ของตนเท่านั้น

3. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและเจ้าหน้าที่นิติบัญญัติ การปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชนนั้น อาจจะทำแล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เช่น อาจจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นเฉพาะการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่บางคนอาจมีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองท้องถิ่นมากกว่านั้น ถึงกับสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อให้ได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอื่นเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นด้วยตนเอง อาจจะทำให้

4. มีงบประมาณเป็นของตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเอง รวมไปถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วย การให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเองนี้ เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติการ การจัดเก็บรายได้ การบริหาร และการบริการประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

จากองค์ประกอบทั้ง 4 ประการของหลักการกระจายอำนาจที่กล่าวมานี้ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีองค์ประกอบครบทั้ง 4 ประการ และสามารถปฏิบัติงานโดยปราศจากการถูกควบคุมหรือถูกแทรกแซงจากหน่วยงานในระดับที่สูงกว่า ไม่ว่าจะเป็นส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคแล้ว ย่อมจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสมบูรณ์พร้อมที่จะปฏิบัติงาน เพื่อท้องถิ่นของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับส่วนประกอบอื่นๆ ด้วย

ลักษณะสำคัญของหลักการกระจายอำนาจปกครอง

การกระจายอำนาจปกครอง มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจกรรมของท้องถิ่นได้เอง ดังนี้ (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. 2546 : 3)

1. หน่วยการปกครองท้องถิ่น ต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ เช่น ภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่รัฐอนุญาต เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่าง ๆ
  2. มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง
  3. มีอำนาจอิสระในการบริหารงานจัดทำกิจกรรมและวินิจฉัยสั่งการได้เองพอสมควร ด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของตนเอง
  4. ได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมาย ให้มีส่วนเป็นนิติบุคคลหน่วยการปกครองท้องถิ่นเหล่านี้มีหน้าที่งบประมาณ และทรัพย์สินเป็นของตนเองต่างหาก และไม่ขึ้นตรงต่อหน่วยการปกครองส่วนกลาง ส่วนกลางเพียงแต่กำกับดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น
- หลักการกระจายอำนาจ จะเห็นได้ว่ารัฐได้มอบอำนาจทั้งทางด้านการบริหารและการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดำเนินการในการปกครองตนเอง โดยมีความเป็นอิสระพอสมควร มีงบประมาณและรายได้ รวมทั้งจะต้องมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเองเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการปกครองตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการจัดระบบปกครองของชุมชนที่มีอาณาเขตแน่นอน แต่ไม่มีอำนาจอธิปไตย แยกตัวเป็นอิสระไปจากประเทศ เป็นชุมชนที่มีสิทธิตามกฎหมายและการจัดองค์การที่จำเป็นเพื่อออกข้อบัญญัติในการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมท้องถิ่นของตน โดยอิสระ

ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ให้ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายจัดตั้ง นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการอีกหลายท่านได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

พวงทอง โยธาใหญ่ (2545 : 9) การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจ ให้ประชาชนดำเนินการปกครองตนเอง โดยให้มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนา และให้บริหารประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรหน่วยการปกครองท้องถิ่น ให้มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ตัดสินใจ และดำเนินการภายใต้ขอบเขตของกฎหมายกำหนด

มานิตย์ จุมปา (2546 : 547) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นว่า รัฐบาลมอบอำนาจหน้าที่บางอย่างในการจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินงานอยู่ในท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นหรือองค์กรอันมีได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรในราชการบริหารส่วนกลางรับไปดำเนินการด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นหรือองค์กรนั่นเอง

รสคนธ์ รัตนเสริมพงศ์ (2546 : 15 ; อ้างถึงใน สำเร็จ รักษาวัฒนธรรม. 2551 : 30) ได้กล่าวไว้ในเอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ถึงความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจปกครองตนเองตามที่ได้รับการกระจายอำนาจจากรัฐบาลดำเนินการปกครองตนเอง โดยจัดตั้งองค์กรขึ้นมาอำนาจแทนประชาชน เรียกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนเป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นอิสระตามกรอบนโยบาย กฎหมาย และการกำกับดูแลของรัฐ

สถาบันพระปกเกล้า (2548 : 2) ให้ความหมายไว้ว่า การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่นเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกัน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์กร โดยมีตัวแบบซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องกำกับดูแลด้วยวิธีต่างๆตามความเหมาะสม

จากความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่นที่นักวิชาการทั้งหลายได้ให้ความหมายไว้สรุปได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลได้กระจายอำนาจการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีสิทธิดำเนินการปกครองตนเองและมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจปกครองตนเองตามที่ได้รับการกระจายอำนาจจากรัฐบาลดำเนินการปกครองตนเอง โดยจัดตั้งองค์กรขึ้นมาใช้อำนาจแทนประชาชน เรียกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนเป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นอิสระตามกรอบนโยบาย กฎหมาย และการกำกับดูแลของรัฐ

ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างมาก ทำให้คนในท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ยิ่งรัฐกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้นเท่าใด การปกครองส่วนท้องถิ่นยิ่งมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นเท่านั้น อันเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองท้องถิ่นในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งนักวิชาการได้ให้แนวคิดความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นไว้ ดังนี้

อมร รักษาสัตย์ (2543 : 179 – 180) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างมากต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ยิ่งรัฐกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้นเท่าใด การปกครองส่วนท้องถิ่นยิ่งมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน พ.ศ. 2540 ได้ให้อำนาจแก่ท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น โดยความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน มีดังนี้

1. เน้นการให้ความเป็นอิสระ แต่ต้องไม่เกิดความแตกแยกในชาติ
2. เน้นสิทธิในการที่จะได้รับการจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน
4. ความเป็นอิสระของท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น
5. มีองค์ประกอบขององค์กร คือ ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารท้องถิ่น
6. การให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งและถอดถอนบุคลากรท้องถิ่น
7. การให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการเสนอในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น
8. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่บำรุงศิลปวัฒนธรรม

โกวิท พวงงาม (2548 : 33) ได้กล่าวว่า แผนยุทธศาสตร์การการพัฒนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นแผนพัฒนาระยะยาว 4 ปี จึงเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และนโยบายท้องถิ่น ซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำไปสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย
2. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

3. การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักปกครองตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเอง ต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาท้องถิ่นของตนเอง

4. การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

5. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น

หลักการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่น สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องได้รับการรับรองตามกฎหมาย มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีความเป็นเอกเทศ แยกต่างหากจากองค์กรของรัฐบาล และมีความเป็นอิสระในการบริหารงานของตนเองอย่างกว้างขวาง หลักการเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศประชาธิปไตยมีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้ (อมร รักษาสัตย์. 2543 : 204-210)

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรของประชาชนเพื่อประชาชน

1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรของประชาชนในท้องถิ่นประชาชนท้องถิ่นเป็นเจ้าของอำนาจในการปกครองท้องถิ่น ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจในการปกครองท้องถิ่นย่อมเป็นเจ้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ประชาชนจึงเป็นผู้กำหนดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีลักษณะอย่างไร ใหญ่เล็กแค่ไหน มีอำนาจหน้าที่มากน้อยเพียงใด มีรูปแบบโครงสร้างอย่างไร

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรโดยประชาชนในท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจปกครองตนเองตามอุดมการณ์ประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่นจึงเป็นการปกครองโดยประชาชน แต่เนื่องจากประชาชนไม่สามารถดำเนินการปกครองได้ด้วยตนเอง จึงมอบอำนาจให้สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นทำหน้าที่บริหารแทนโดยการเลือกตั้งจากประชาชน

1.3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรเพื่อประชาชน เป้าหมายหลักของการปกครองและการบริหารท้องถิ่น คือ การสนองเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นในการแก้ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลัก

2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล

2.1 มีอำนาจตามกฎหมาย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งโดยมีกฎหมายรับรองตามกฎหมายมหาชน มีอำนาจในการถือสิทธิการใช้สิทธิตามกฎหมาย เช่น การเป็นเจ้าของที่ดิน การซื้อ การจ้าง อำนาจในการเก็บภาษีอากร การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

2.2 มีความเป็นอิสระในการบริหารกิจการของตนเอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระมีความเป็นเอกเทศแยกต่างหากจากรัฐบาลกลาง มีงบประมาณของตนเอง มีบุคลากรของตนเองสามารถใช้ดุลพินิจของตนเองในการกำหนดนโยบายแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้เอง

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า หลักการปกครองส่วนท้องถิ่น มีรูปแบบหน่วยการปกครองท้องถิ่นหลายรูปแบบตามความแตกต่างของความเจริญ ประชากร หรือขนาดของพื้นที่ และมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม

องค์ประกอบขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นเรียนรู้การปกครองตนเองอันเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมืองนำไปสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตยโดยประชาชนมีส่วนร่วมและสามารถตรวจสอบได้ง่ายสามารถแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นแต่ละแห่งได้รวดเร็ว

อุทัย หิรัญโต (2523 : 22 ; อ้างถึงใน โกวิทช์ พวงงาม. 2552 : 31-32) ได้กำหนดองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นไว้ 8 ประการ คือ

1. สถานะตามกฎหมาย หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอย่างแท้จริง

2. พื้นที่และระดับ คือ ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชนจึงได้มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหารและเกษตร

แห่งสหประชาชาติ องค์การศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม องค์การอนามัยโลก และสำนัก
กิจการสังคม ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงาน
อย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่น
ที่จะต้องพิจารณาคด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ และบุคลากร เป็นต้น

3. การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อย
เพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4. องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางมีขอบเขตการ
ปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตาม
นโยบายนั้นๆ

5. การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชน
ในท้องถิ่นนั้นๆทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6. อิสระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติกิจการภายใต้
ขอบเขตกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายบังคับบัญชาหน่วยงาน
ราชการ

7. งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่
กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้
เจริญก้าวหน้าต่อไป

8. การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเพื่อ
ประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชนโดยส่วนรวม โดยการมีอิสระในการดำเนินงาน
ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้มิได้หมายความว่ามีความมีอิสระเต็มที่ทีเดียว คงหมายถึงเฉพาะ
อิสระในการดำเนินการเท่านั้น

ชาญชัย แสวงศักดิ์ (2542 : ไม่มีเลขหน้า ; อ้างถึงใน โกวิทย์ พวงงาม. 2552 : 33) ได้
กล่าวว่า องค์การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. มีพื้นที่รับผิดชอบที่ชัดเจน
2. มีสถานะเป็นนิติบุคคลมหาชน
3. มีองค์กรเป็นของตนเอง
4. มีภารกิจหน้าที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของตนเอง
5. มีการกำกับดูแลจากรัฐ

การปกครองท้องถิ่นกำหนดขึ้นบนพื้นฐานทฤษฎีการกระจายอำนาจและอุดมการณ์ประชาธิปไตย ซึ่งมุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองและกิจกรรมการปกครองตนเองในระดับหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้จากลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ที่เน้นการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง มีการเลือกตั้ง มีองค์การหรือสถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเอง และที่สำคัญก็คือ ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองอย่างกว้างขวาง

โกวิท พวงงาม (2552 : 33) กล่าวว่า คณะกรรมการปรับปรุงระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่น โดยนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ตามคำสั่งที่ 262/2534 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2534 เพื่อศึกษาระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่นของไทยที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ในทุกรูปแบบ หาแนวทางและข้อเสนอในการปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ การคลัง และงบประมาณ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาล หน่วยงานส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค กับหน่วยการปกครองท้องถิ่นโดยกล่าวถึง องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น ไว้ดังนี้

1. เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และทบวงการเมือง
2. มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งตามหลักการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ

3. มีอิสระในการปกครองตนเอง
4. มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม
5. มีงบประมาณรายได้เป็นของตนเองอย่างเพียงพอ
6. มีบุคลากรปฏิบัติงานของตนเอง
7. มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมต่อการให้บริการ
8. มีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตของกฎหมายแม่บท
9. มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรองของรัฐ

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น คือ การมีอิสระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติกิจการ มีเขตการปกครองที่ชัดเจน มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมต่อการให้บริการ มีบุคลากรในการปฏิบัติงานของตนเอง งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บและมีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตกฎหมายแม่บท

การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นตามมาตรา 67 อำนาจหน้าที่หลักในการบริการประชาชนในเขตพื้นที่ของตนเอง คือ จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นตามสมควร และคุ้มครองดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความเป็นมาของการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552 โดยยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

ชวงค์ ฉายะบุตร (2539 : 35) ได้กล่าวถึง ประวัติขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยย่อว่า ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีของประเทศไทยได้เดินทางไปราชการ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศต่างๆ ในยุโรป ในปี พ.ศ. 2488 หลังจากกลับมาแล้วเห็นว่าการบริหารราชการท้องถิ่นของประเทศต่างๆ ราษฎรมีส่วนในการบริหารท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งเป็นแนวคิดที่สำคัญในการบริหารประเทศตามระบอบประชาธิปไตย จึงได้มีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 จัดตั้งหน่วยปกครองส่วนท้องถิ่น เรียกว่า “องค์การบริหารส่วนตำบล” แต่ประสบปัญหาหลายประการ จึงถูกยกเลิกบริหารราชการเสียใหม่ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2515 จัดระเบียบบริหารงานในตำบลให้เหลือเพียงรูปแบบเดียว เรียกว่า “สภาตำบล” องค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 ก็ถูกยกเลิกไปด้วย ต่อมาในปี พ.ศ. 2537 นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีกระแสเรียกร้องจากประชาชน โดยประชาชนต้องการที่จะมีอำนาจในการบริหารท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น เนื่องจากสภาตำบลไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพขาดความคล่องตัวในการบริหารและรัฐบาลก็เล็งเห็นถึงความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น เช่นเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนมากยิ่งขึ้น จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 6 ของ

พ.ร.บ. ฉบับนี้ได้ยกฐานะสภาตำบล ซึ่งมีรายได้ตามที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา 40 สภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท ให้จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ และให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิเรียกร้องหนี้ และเจ้าหน้าที่ของสภาตำบลไปเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 4 และมาตรา 95 วรรค 4 และต่อมาได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้มีการแก้ไขกฎหมายสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาได้เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

ใน พ.ศ. 2537 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำแหน่งแทนประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 236 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 นับตั้งแต่ พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับตำบลโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ของสภาตำบลทั่วประเทศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบ “สภาตำบล” ได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคล อันได้แก่ สภาตำบลที่มีรายได้ โดยไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 150,000 บาท ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ประมาณ 567 ตำบล
2. รูปแบบ “องค์การบริหารส่วนตำบล” (อบต.) ตั้งขึ้นจากสภาตำบลที่มีรายได้ (โดยไม่รวมเงินอุดหนุน) ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตาม(มาตรา 43) ซึ่งในปี 2542 มีจำนวนอยู่ 6,369 แห่ง

การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีการบริหารงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ดังนี้

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎร
2. อายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีกำหนดคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง
3. สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1.3.1 ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.3.2 พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

1.3.3 ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล และกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

4. สภากองการบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาและรองประธานสภา 1 คน ซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

5. ประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี

6. ปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญ 2 สมัย หรือหลายสมัยแล้วแต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนดแต่ต้องไม่เกิน 4 สมัย

7. ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน เป็นเลขานุการ มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ และการจัดการประชุม

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

1. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งคน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนสองคน แล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง

2. คณะผู้บริหารมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

2.2.1 บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2.2.2 จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2.2.3 รายงานการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

3. ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้แทนขององค์การบริหารส่วนตำบล

4. ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในระหว่างรักษาราชการแทนด้วย

5. ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร

ส่วนตำบล ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายก
องค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานส่วนตำบลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

6. ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและ
พนักงานส่วนตำบล ซึ่งนายกององค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิด
ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลได้

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ
สังคม และวัฒนธรรม

2. องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ดังต่อไปนี้

2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูล

ฝอยและสิ่งปฏิกูล

2.3 คู้มครอง คูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.6 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

2.7 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ

ท้องถิ่น

2.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือ

บุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

3. องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ดังต่อไปนี้

3.1 ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

3.2 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

3.3 บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

3.4 การคู้มครองคูแลและรักษาทรัพยากรอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

3.5 ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

3.6 ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

3.7 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

3.8 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและ

สวนสาธารณะ

3.9 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

3.10 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

3.11 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.12 การท่องเที่ยว

3.13 การผังเมือง

4. ให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีพนักงานส่วนตำบลและอาจจัดแบ่งการบริหารงาน

ออกเป็น

4.1 สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

4.2 ส่วนต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ตั้งขึ้น

รายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

1.1 รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.3 รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.4 ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

1.5 เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้

1.6 รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้

1.7 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

1.8 รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

2.1 เงินเดือน

2.2 ค่าจ้าง

2.3 เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ

2.4 ค่าใช้สอย

2.5 ค่าวัสดุ

2.6 ค่าครุภัณฑ์

2.7 ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ

2.8 ค่าสาธารณูปโภค

2.9 เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น

2.10 รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของ
กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หรือ
ประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม นายอำเภอจะรายงานเสนอความคิดเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
เพื่อยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้
3. เมื่อมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือถือว่ามีสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นใหม่ภายใน 60 วัน
4. หากปรากฏว่าคณะกรรมการบริหารกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือ
สวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่
ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งให้คณะกรรมการบริหารทั้งคณะหรือคณะกรรมการบริหารบางคนพ้น
จากตำแหน่งได้ ตามคำแนะนำของนายอำเภอ

บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา จัดตั้งตาม
พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และตามประกาศ
กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2539 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า มี
อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในการจัดบริการสาธารณะ ได้แก่ ด้าน โครงสร้างพื้นฐานและ
ระบบสาธารณูปโภค ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น ดังนี้
(องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า. 2554 : ไม่มีเลขหน้า)

สภาพทั่วไป

1. ที่ตั้งเนื้อที่ อาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา อยู่ทาง
ทิศใต้ของจังหวัดนครราชสีมา โดยมีระยะห่างจากนครราชสีมาประมาณ 95 กิโลเมตร มีเนื้อที่
ประมาณ 36.5 ตารางกิโลเมตร มีชุมชนรับผิดชอบจำนวน 9 หมู่บ้าน

2. อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลหนองแขวงโสภนพระ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลสามเมือง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลวังไม้แดง อำเภอประทาย ตำบลหนองตาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลบัวลาย อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

3. ลักษณะภูมิประเทศ เป็นพื้นที่ดอนสลับพื้นที่ราบสูง ถูกคลื่นลอนลาดต่ำลาดเอียงไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ มีความสูง โดยเฉลี่ยจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 180 เมตร ทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นแนวพื้นที่ราบ ซึ่งเป็นโครงการชลประทาน ตั้งอยู่บริเวณตรงกลางของพื้นที่อำเภอ จุน้ำได้ประมาณ 122 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับผลประโยชน์ 22,813 ไร่ และมีแหล่งน้ำขนาดเล็ก 9 แห่ง กระจายทั่วพื้นที่

4. ลักษณะภูมิอากาศ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า ตั้งอยู่ในเขตที่ราบสูงแอ่งโคราช ภูมิอากาศโดยทั่วไปมีลักษณะแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อนกล่าวคือ ช่วงฤดูแล้งที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่าน ลักษณะพืชพันธุ์ธรรมชาติจึงมีลักษณะเป็นทุ่งหญ้าและป่าโปร่งผลิใบ มีฤดูกาล 3 ฤดู คือ ฤดูฝน (อยู่ในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม – ตุลาคม) ฤดูหนาว (อยู่ในช่วงเดือนตุลาคม – กุมภาพันธ์) และฤดูร้อน (อยู่ในช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ – พฤษภาคม)

5. ประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า มีประชากร ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 มีประชากรทั้งสิ้น 5,409 คน แยกเป็นชาย 2,665 คน หญิง 2,744 คน

โครงสร้างพื้นฐาน

1. การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัด ตำบล หมู่บ้าน

1.1 การคมนาคมระหว่างอำเภอ

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 สภาพถนนลาดยางเชื่อมการคมนาคมระหว่างอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น กับอำเภอบัวลาย และอำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา
คมนาคมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า

ถนนลาดยาง	10 สาย
ถนนคอนกรีต	18 สาย
ถนนลูกรัง	37 สาย
ถนนที่อยู่ในสภาพดี	20 สาย
ถนนอยู่ในสภาพต้องปรับปรุง	10 สาย

ถนนลงหินคลุก

1 สาย

ด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเข้าถึง 9 หมู่บ้าน

การประปาส่วนภูมิภาค 3 แห่ง

ประปาหมู่บ้าน 3 แห่ง

แผนเฉพาะกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า

ปี พ.ศ. 2555-2556

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า ทุกภาคส่วนพร้อมร่วมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อสังคมและชุมชนเข้มแข็ง ท้องเที่ยวประทับใจ บ้านเมืองปลอดภัยน่าอยู่

1. พันธกิจ

- 1.1 ดำเนินการจัดทำนโยบายแนวทางและวางมาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 1.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบป้องกัน เตือนภัย และบรรเทาสาธารณภัย
- 1.3 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการป้องกัน เตือนภัย และบรรเทาสาธารณภัย
- 1.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 1.5 สร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 1.6 ฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติในการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและฟื้นฟูสภาพพื้นที่ ตามระเบียบที่กฎหมายกำหนด
- 1.7 ส่งเสริม สนับสนุน และปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและฟื้นฟูสภาพพื้นที่
- 1.8 อำนวยการและประสานการปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย และฟื้นฟูบูรณะสภาพพื้นที่ ที่ประสบสาธารณภัยขนาดใหญ่
- 1.9 ประสานความช่วยเหลือในการป้องกัน การช่วยเหลือ การบรรเทาและฟื้นฟูกับหน่วยงานทั้งภายใน และภายนอกประเทศ
- 1.10 ดำเนินการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรี มอบหมาย

2. หลักการและเหตุผล

การจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นการเตรียมการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า ที่จะป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อให้มีมาตรการรักษาเยียวยาแก่ผู้ซึ่งได้รับความเดือดร้อน ทั้งนี้การดำเนินการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า ตามกฎหมายต่างๆ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 และแก้ไขตามมาตราอื่นๆ
2. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
3. พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2522

3. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้ามีแนวทางในการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล
2. เพื่อให้คณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้าใช้เป็นเครื่องมือ และแนวทางในการตัดสินใจ สำหรับการดำเนินการด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
3. เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้าได้รับบริการสาธารณะด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างน้อยในระดับมาตรฐานขั้นพื้นฐาน
4. เพื่อให้เกิดความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ ในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4. ขั้นตอนในการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1. การแต่งตั้งคณะผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
2. กระบวนการในการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
3. การทบทวนแผนที่มีอยู่เดิม
4. การวิเคราะห์ความเสี่ยงอันตราย
5. การประเมินความสามารถขององค์กร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และยังมีผลงานวิจัยบางท่านที่มีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ

ชาติชาย โพธิ์โลศิริกุล (2545 : บทคัดย่อ) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาค่า ด้านการดำเนินงาน ด้านการวางแผน และด้านการติดตามผล ตามลำดับ

ธานี สามารถกิจ (2546 : บทคัดย่อ) ความคิดเห็นของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรณีศึกษา อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัย ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับภัยธรรมชาติอย่างสม่ำเสมอเพื่อต้องการรับมือกับภัยที่กำลังจะเกิดขึ้นได้ทันเวลาที่ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสนใจร่วมกันของประชาชนและประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมกับทางราชการในการช่วยเหลือค้นหาผู้ประสบภัยและให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ ตามที่ราชการร้องขอ โดยสละกำลัง สละเวลา และทุนทรัพย์ตามความสามารถของแต่ละบุคคล

ธีระ สันติเมธี (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับจังหวัด ผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาภาพรวมของปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับจังหวัด 4 ด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากรมากที่สุด โดยเฉพาะบุคลากรขาดความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผลการศึกษาภาพรวมของแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการพัฒนาระบบการทำงานมากที่สุด ประเด็นว่า ควรกำหนดสถานภาพของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเป็นหน่วยงานส่วนภูมิภาคเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานร่วมกับจังหวัด ตั้งแต่ระดับนโยบาย แผนงาน โครงการ ในลักษณะยุทธศาสตร์ การทำงานแบบบูรณาการของผู้ว่าราชการจังหวัด CEO ควรพัฒนาระบบการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย โดยเฉพาะการพิจารณาจ่ายเงินทดรองราชการช่วยผู้ประสบภัยให้รวดเร็วทันที่ที่ประสบภัยพิบัติ

ธีรารัง ทองแดง (2550 : บทคัดย่อ) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ด้านการดำเนินงาน ด้านการวางแผน และด้านการติดตามผล ตามลำดับ

ปรีชา มามะเสนต์ (2554 : บทคัดย่อ) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองพล จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน และด้านการติดตามผล ตามลำดับ

ศศิภาพรย์ กงคา (2554 : บทคัดย่อ) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุลา อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน และด้านประเมินผล ตามลำดับ

จากผลการศึกษาวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สรุปว่าประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง และไม่ค่อยทราบถึงภาระหน้าที่ของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นว่ามีบทบาทหน้าที่อย่างไร เพราะไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชน ทำให้ประชาชนขาดโอกาสในการเรียนรู้ถึงแผนการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาและโครงการพัฒนาต่างๆ จึงทำให้ประชาชนไม่ค่อยสนใจการทำหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น การศึกษาวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถสนองความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 9 หมู่บ้าน ซึ่งมีจำนวน 4,697 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดตามตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 146) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รายละเอียดจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้านในเขตตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
หมู่ที่ 1 บ้านหนองแวง	435	34
หมู่ที่ 2 บ้านหนองฝือ	720	57
หมู่ที่ 3 บ้านคิมมะอู	749	59

ตาราง 3.1 (ต่อ)

ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
หมู่ที่ 4 บ้านหนองจาน	661	52
หมู่ที่ 5 บ้านตลาดหนองแวง	352	28
หมู่ที่ 6 บ้านหนองตาคน้อย	320	25
หมู่ที่ 7 บ้านหนองหว้า	623	49
หมู่ที่ 8 บ้านหัวนาคำ	219	17
หมู่ที่ 9 บ้านสวนหม่อน	618	49
รวม	4,697	370

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน การศึกษา และอาชีพ โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัด นครราชสีมา ใน 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน และด้านการติดตามผล ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับคือ อยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Form)

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวคิด หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณะ ตลอดจนสภาพและปัญหาในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแบบสอบถามของงานวิจัยฉบับนี้

2.2 ศึกษาเทคนิค และวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบสร้างมาตรวัดทัศนคติตามเทคนิคการวัดของลิเกิร์ต (Likert Scale) โดยใช้หลักการวัดค่ารวมและประเมินลักษณะจากค่าคะแนนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighting Mean Score) ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย

2.3 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบ ความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้าง ภาษา และความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำ

2.4 นำเสนอร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ตรงสภาพ และปัญหาเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบ ได้แก่

2.4.1 ดร.ผดุงชาติ ยงดี คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.4.2 ดร.กระพันธ์ ศรีงาน รองคณบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.4.3 นายทน พิรัชชา นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไข ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในเขตตำบลสามเมือง อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

2.7 นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7303 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ออกหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในเขตตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา
3. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำกลับมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม
4. แบบสอบถาม จำนวน 370 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 370 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ
2. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวม นำเสนอข้อมูลเป็นตาราง ประกอบคำบรรยาย

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Mean) ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 209)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีความคิดเห็นในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค
2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
  - 2.1 ร้อยละ
  - 2.2 ค่าเฉลี่ย
  - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้นำเสนอและดำเนินการตามลำดับ หัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อการเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	370	100.00
1. เพศ		
1.1 ชาย	234	63.24
1.2 หญิง	136	36.76
2. อายุ		
2.1 18-30 ปี	14	3.79
2.2 31-40 ปี	106	28.65
2.3 41-50 ปี	123	33.24
2.4 51-60 ปี	103	27.84
2.5 61 ปีขึ้นไป	24	6.48
3. รายได้ต่อเดือน		
3.1 ต่ำกว่า 7,000 บาท	187	50.54
3.2 7,000 – 15,000 บาท	137	37.03
3.3 15,001 – 25,000 บาท	28	7.56
3.4 25,001 บาทขึ้นไป	18	4.87
4. การศึกษา		
4.1 ประถมศึกษา	148	40.01
4.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	119	32.16
4.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	61	16.48
4.4 ปวส./อนุปริญญา	9	2.43
4.5 ปริญญาตรีขึ้นไป	23	6.21
4.6 อื่น ๆ	10	2.71

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. อาชีพ		
5.1 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	8	2.16
5.2 พนักงานจ้าง / ลูกจ้างเอกชน	26	7.02
5.3 ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย	43	11.62
5.4 รับจ้างทั่วไป	90	24.33
5.5 เกษตรกร	203	54.87

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 370 คน เมื่อจำแนกตามเพศ เป็นชายจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 63.24 เป็นหญิง จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 36.76

เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า ช่วงอายุ 40-49 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 33.24 รองลงมาช่วงอายุ 30-39 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 28.65 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 18-29 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.79

เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ต่ำกว่า 7,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 50.54 รองลงมา 7,000-15,000 บาท จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 37.03 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุด 25,001 บาทขึ้นไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.87

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า จบระดับชั้นประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 40.01 รองลงมามีมัธยมศึกษาต้น จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 32.16 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ปวส./อนุปริญญา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.43

เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า เกษตรกร มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 54.87 รองลงมารับจ้างทั่วไป จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 24.33 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.16

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ปรากฏดังตาราง 4.2 -4.5 ดังนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการวางแผน	3.19	0.42	ปานกลาง
2. ด้านการดำเนินงาน	3.34	0.43	ปานกลาง
3. ด้านการติดตามผล	3.78	0.38	มาก
รวมเฉลี่ย	3.44	0.27	ปานกลาง

จากตาราง 4.2 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการติดตามผล อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำจะได้ ดังนี้คือ ด้านการติดตามผล ($\bar{X}=3.78$) ด้านการดำเนินงาน ($\bar{X}=3.34$) และด้านการวางแผน ($\bar{X}=3.19$) ตามลำดับ

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการวางแผน โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการวางแผน			
1. การจัดประชุมเพื่อวางแผนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.64	0.70	มาก
2. การนำข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่มาเพื่อวางแผนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.25	0.72	ปานกลาง
3. การนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อย่างเหมาะสม	2.58	0.99	ปานกลาง
4. การประเมินผลการจัดทำแผนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.10	0.87	ปานกลาง
5. การวางแผนจัดหาสิ่งของ เช่น อุปกรณ์เตือนภัย รถดับเพลิง เป็นต้น เพื่อแก้ไขปัญหาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	2.51	0.96	ปานกลาง
6. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการวางแผนรณรงค์เพื่อเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหา เช่น อุทกภัย วาตภัย และอัคคีภัย	3.65	0.98	มาก
7. การสำรวจและจัดทำแผนที่แหล่งน้ำ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้ การช่วยเหลืองานด้านบริการแก่ประชาชน	3.63	0.98	มาก
รวมเฉลี่ย	3.19	0.42	ปานกลาง

จากตาราง 4.3 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา
ด้านการวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อ 1, ข้อ 6, และข้อ 7. อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด คือข้อ 6. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการวางแผนรณรงค์ เพื่อเตรียมการป้องกันและแก้ไข
ปัญหา เช่น อุทกภัย วาตภัย และอัคคีภัย ($\bar{X}=3.65$) รองลงมา คือข้อ 1. การจัดประชุมเพื่อ
วางแผนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X}=3.64$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 5.
การวางแผนจัดหาสิ่งของ เช่น อุปกรณ์เตือนภัย รถดับเพลิง เป็นต้น เพื่อแก้ไขปัญหาการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X}=2.51$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการดำเนินงาน โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการดำเนินงาน			
8. การดำเนินการให้ความช่วยเหลือ โดยมีขั้นตอนการช่วยเหลือที่ชัดเจนและเป็นธรรม	4.13	0.82	มาก
9. การประชาสัมพันธ์ เช่น ประกาศหรือสัญลักษณ์ ตักเตือนห้ามปรามให้กับประชาชนเกิดความระมัดระวังในการป้องกันและหลีกเลี่ยงจากเหตุการณ์สาธารณภัย	3.38	1.02	ปานกลาง
10. การดำเนินการจัดหาสิ่งของ เช่น อุปกรณ์เตือนภัย รถดับเพลิง เป็นต้น เพื่อแก้ไขปัญหาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	2.79	0.96	ปานกลาง
11. การดำเนินการระงับ บรรเทา ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์	3.72	0.96	มาก
12. การวางระบบสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่	3.71	1.01	มาก
13. การประสานงาน สนับสนุนการจัดหา จัดสรรทรัพยากรเพื่อการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย	2.71	1.02	ปานกลาง
14. การเฝ้าระวัง รับแจ้งเหตุ รายงาน และติดตามสถานการณ์สาธารณภัยตลอด 24 ชั่วโมง ประเมินและรายงานระดับ ความรุนแรงขั้นต้นของสาธารณภัย รวมทั้งจัดทำประกาศภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน	2.96	0.98	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.34	0.43	ปานกลาง

จากตาราง 4.4 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัว อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 8. ข้อ 11. และข้อ 12. อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 8. การดำเนินการให้ความช่วยเหลือโดยมีขั้นตอนการช่วยเหลือที่ชัดเจนและเป็นธรรม ($\bar{X}=4.13$) รองลงมา คือข้อ 11. การดำเนินการระงับ บรรเทา ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ($\bar{X}=3.72$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 13. การประสานงานสนับสนุนการจัดการ จัดสรรทรัพยากรเพื่อการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ($\bar{X}=2.71$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการติดตามผล โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการติดตามผล			
15. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยมีขั้นตอนการช่วยเหลือที่ชัดเจน	3.46	0.84	ปานกลาง
16. การติดตามและประเมินผลการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย	3.99	0.87	มาก
17. การประเมินความเสียหายและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ขอรับการช่วยเหลือให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด	4.08	0.74	มาก
18. การควบคุม กำกับ ติดตาม เร่งรัดการปฏิบัติการป้องกัน บรรเทา และฟื้นฟูด้านสาธารณภัยให้เป็นไปตามที่ระเบียบ และกฎหมายกำหนด	3.76	0.76	มาก
19. จัดทำแบบสอบถามเพื่อกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผล	3.74	0.78	มาก
20. จัดประชุมสรุปผลการให้ความช่วยเหลือ ป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย	3.69	0.75	มาก
รวมเฉลี่ย	3.78	0.38	มาก

จากตาราง 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการติดตามผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 15. อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 17. การประเมินความเสียหายและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ขอรับการช่วยเหลือให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ($\bar{X}=4.08$) รองลงมาคือ ข้อ 16. การติดตามและประเมินผลการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย ($\bar{X}=3.99$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ 15. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยมีขั้นตอนการช่วยเหลือที่ชัดเจน ($\bar{X}=3.46$)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ปรากฏผลดังตาราง 4.6 ดังนี้

ตาราง 4.6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	บุคลากรควรมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมากกว่านี้	32	52.45
2	ควรจัดหาเจ้าหน้าที่เพื่อบริการประชาชนในฤดูแล้ง	14	22.96
3	ควรมีการตรวจสอบถังและระบบหัวจ่ายแก๊สหุงต้มตามบ้านเรือนเพื่อบริการประชาชน	11	18.03
4	ควรจัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง	4	6.56
	รวม	61	100

จากตาราง 4.6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ บุคลากรควรมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมากกว่านี้ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 52.45 รองลงมา ควรจัดหาเจ้าหน้าที่เพื่อบริการประชาชนในฤดูแล้ง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 22.96 และควรมีการตรวจสอบถังและระบบหัวจ่ายแก๊สหุงต้มตามบ้านเรือนเพื่อบริการประชาชน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 18.03 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
  - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 9 หมู่บ้าน ซึ่งมีจำนวน 4,697 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดตามตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่างๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชน

ในเขตตำบลสามเมือง อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.7303

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงผู้อำนวยการการบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามจำนวน 370 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 370 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

4.2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการติดตามผล อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำจะได้ดังนี้คือ ด้านการติดตามผล ด้านการดำเนินการ และด้านการวางแผน ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ บุคลากรควรมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมากกว่านี้ รองลงมา

ควรจัดหารถน้ำเพื่อบริการประชาชนในฤดูแล้ง และควรมีการตรวจสอบถังและระบบหัวจ่ายแก๊ส
หุงต้มตามบ้านเรือนเพื่อบริการประชาชน ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณ
ภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 3 ด้าน ทำให้
ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผู้วิจัยพบประเด็น
ที่น่าสนใจ อันจะเป็นข้อมูลให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า นำไปปรับปรุงในการ
ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในอนาคต ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 3 ด้าน
ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน และด้านการติดตามผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า ไม่ให้ความสำคัญในการจัด
ประชุมเพื่อวางแผนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รมรงค์ เพื่อเตรียมการป้องกันและแก้ไข
ปัญหามากนัก เช่น อุทกภัย วาดภัย และอัคคีภัย การสำรวจและจัดทำแผนที่แหล่งน้ำ เพื่อความ
สะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ให้การช่วยเหลืองานด้านบริการแก่ประชาชน ให้
ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ การติดตามและประเมินผลการให้ความ
ช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย มีการประเมินความเสียหายและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ขอรับ
การช่วยเหลือให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด แต่ระบบของการสั่ง
การอาจจะก่อให้เกิดความล่าช้าบ้างในบางครั้ง จึงทำให้ความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับ
ปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิภาพรย์ คงคา (2554 : บทคัดย่อ) ความคิดเห็น
ของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า
อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า มีการวางแผนรณรงค์ เพื่อเตรียมการ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาแต่มีได้นำข้อมูลที่ได้จากประชาชนในพื้นที่มาเพื่อวางแผนในการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย เท่าที่ควร และมีได้จัดหาอุปกรณ์เตือนภัย รถดับเพลิง ถังดับเพลิง เพื่อ
แก้ไขปัญหาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ปรีชา มาฆะเสนต์ (2554 : บทคัดย่อ) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองพล จังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า มีการดำเนินการให้ความช่วยเหลือโดยมีขั้นตอนการช่วยเหลือที่ชัดเจนและเป็นธรรม เนื่องจากเป็นระเบียบในการปฏิบัติ แต่อาจมิได้ดำเนินการระงับ บรรเทา ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และยังมีได้ประสานงาน สนับสนุนการจัดหา จัดสรรทรัพยากรเพื่อการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย และเฝ้าระวัง รับแจ้งเหตุ รายงาน และติดตามสถานการณ์สาธารณภัยตลอด 24 ชั่วโมง ประเมินและรายงานระดับ ความรุนแรงขั้นต้นของสาธารณภัยรวมทั้งจัดทำประกาศภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เท่าที่ควร ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของชาติชาย โพธิ์โลศิริกุล (2545 : บทคัดย่อ) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการติดตามผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการประเมินความเสียหายและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ขอรับการช่วยเหลือให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ควบคุม กำกับ ติดตาม เร่งรัดการปฏิบัติการป้องกัน บรรเทา และฟื้นฟูด้านสาธารณภัยให้เป็นไปตามที่ระเบียบและกฎหมายกำหนด และจัดประชุมสรุปผลการให้ความช่วยเหลือ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของธำรง ทองแดง (2550 : บทคัดย่อ) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ด้านการติดตามผล อยู่ในระดับมาก

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ บุคลากรควรมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมากกว่านี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่บางคนไม่ปฏิบัติตามระเบียบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น การให้ความช่วยเหลือด้านการป้องกันอัคคีภัย ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของธีระ สันติเมธี (2547 : บทคัดย่อ) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับจังหวัด พบว่า บุคลากรขาดความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัย ผลการศึกษาภาพรวมของแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการติดตามผล ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า และผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องรักษาไว้ในส่วนที่ดีอยู่แล้ว นอกจากนี้ ควรมีการประเมินความเสียหายและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ขอรับการช่วยเหลือให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และดำเนินให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยมีขั้นตอนการช่วยเหลือให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2552 และรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือที่ชัดเจน และการแจ้งเหตุการณ์ทันทีที่เกิดเหตุการณ์ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวางแผน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรนำข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่มาเพื่อทำการพัฒนาปรับปรุงการบริการด้านนี้ให้ดีขึ้นโดยการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และมีการทบทวนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่มีอยู่เดิม จัดทำและพัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย ให้มีมาตรฐานโดยบูรณาการร่วมกับประชาชน รณรงค์และประชาสัมพันธ์ ที่ต่อเนื่องเพื่อให้รับรู้ถึงสถานการณ์ และความสูญเสียจากอุบัติเหตุต่างๆ รวมทั้งกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันภัยต่างๆ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่อื่น ๆ

2.2 ควรมีการวิจัยถึงปัญหาการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

2.3 ควรมีการวิจัยถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2550). **โครงการอบรมหลักสูตรงานบรรเทาสาธารณภัยกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. พิษณุโลก : ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 9 พิษณุโลก.
- _____. (2552). **แผนแม่บทการป้องกันและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากอุทกภัย วาตภัย และโคลนถล่ม (ระยะ 5 ปี)**. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2555, แหล่งที่มา : <http://www.disaster.go.th>.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2542). **พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- กวิสรา สุวรรณบุตร. (2551). **การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานส่งเสริมการศึกษาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2548). **การปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- _____. (2552). **การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต**. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- จารุพงศ์ พลเดช และคณะ. (2540). **ปัญหาและการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล**. รายงานการวิจัยของสถาบันของสถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- จารุวรรณ เศรษฐสุนิห์. (2550). **ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาคีของสำนักงานความประพฤติเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการทำงานบริการสังคมของผู้ถูกคุมความประพฤติ**. การค้นคว้าอิสระ ร.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชาติชาย โพธิ์ไถศิริกุล. (2545). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชัยศรี มีพัฒน์. (2550). **มาตรการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลไม้เรียง**. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2554, แหล่งที่มา : <http://www.mairiang.go.th>.

- ชุติมา ชัยมุสิก. (2543). **ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคมไทยที่มีผลกระทบต่อการศึกษา
อาชญากรรม.** กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กองบัญชาการศึกษา
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- ชวงค์ ฉายะบุตร. (2539). **การปกครองท้องถิ่นไทย.** กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์เนชั่นที่ดั่งเซ็นเตอร์
จำกัด.
- เทพศักดิ์ บุญรัตพันธุ์. (2555). **ความสำคัญของความคิดเห็น.** สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2555,
แหล่งที่มา : <http://www.trainerpatt.com>.
- ธานี สามารถกิจ. (2546). **ความคิดเห็นของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กรณีศึกษา อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์.** วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหาร
ทั่วไป) ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรศักดิ์ พานิชวิทย์. (2553). **บทบาทท้องถิ่นกับการบริการสาธารณะ.** สืบค้นเมื่อวันที่ 24
พฤษภาคม 2554, แหล่งที่มา : <http://www.tessaban.com/newsdetail.php?id=167>.
- ธีระ สันติเมธี. (2547). **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยระดับจังหวัด.** การค้นคว้าอิสระ ร.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีรารัง ทองแดง. (2550). **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัด
สมุทรปราการ.** รายงานการศึกษาอิสระ ร.ป.ม. (การปกครอง) ขอนแก่น :
วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นงลักษณ์ ตีรอป. (2553). **ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริการสาธารณะของ
องค์การบริหารส่วนตำบลตาวัง อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์.** การค้นคว้าอิสระ ร.ป.ม.
(รัฐประศาสนศาสตร์) บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2547). **หลักกฎหมายปกครองเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ.**
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- _____. (2551). **การปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540.**
กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2537). **กฎหมายทางเลือกของสังคมไทย.** กรุงเทพฯ : นิติธรรม.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.**
พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.

- ปรีชา มาณะเชนทร์. (2554). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองพล จังหวัดขอนแก่น**. รายงานการศึกษาอิสระ ปร.ม. (การปกครอง) ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พงศ์สันต์ ศรีสมทรัพย์. (2548). **เอกสารประกอบการบรรยายวิชา PS 708 องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พงษ์เฝ้า เกษทอง. (2550). **กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซ้อมหนีภัย**. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2555, แหล่งที่มา : <http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx>.
- พวงทอง โยธาใหญ่. (2545). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเชียงใหม่ : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. (2542). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 111 ตอน 53.
- พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550. (2550). **ประกาศในราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 124 ตอนที่ 55 ก.
- พิภพ ชุกชุม. (2553). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอิสานเขต อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์**. การค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เพทาย ศิริมุสิกะ. (2547). **การตัดสินใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ต่อการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี**. วิทยานิพนธ์ ร.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไพศาล หวังพานิช. (2531). **วิธีวิจัย**. กรุงเทพฯ : งานส่งเสริมและตำรา กองบริการการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มนัสนันท์ สกรรัมย์. (2553). **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา**. การค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- มยุรี อนุมานราชชน. (2547). **นโยบายสาธารณะ : แนวความคิดกระบวนการและการวิเคราะห์**. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- มานิตย์ จุมปา. (2546). คำอธิบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. พิมพ์ครั้งที่ 6.
กรุงเทพฯ : นิติธรรม.
- วุฒิสาร ตันไชย และคณะ. (2546). รายงานผลการศึกษารื่องการให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนและ
หมู่บ้าน ในรูปแบบกองทุนเงินทุนหมุนเวียน และเงินอุดหนุนเพื่อพัฒนาอาชีพและส่งเสริม
รายได้. สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศศิภาพรย์ คงคา. (2554). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุดตา อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก.
รายงานการศึกษาอิสระ ร.ม. (การปกครอง) ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2548). การปกครองท้องถิ่นไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2554,
แหล่งที่มา : http://www.kpilearning.com/e_learning/lms/e_learning.
- สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. (2544). นโยบายสาธารณะ. แนวความคิดการวิเคราะห์และกระบวนการ.
พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- สวนา พรพัฒน์กุล. (2542). คุณภาพชีวิตและการทำงานของพนักงานธนาคารออมสิน. กรุงเทพฯ
: งานวิจัยฝ่ายพัฒนาธนาคารออมสิน.
- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (2546). การบริการสาธารณะ. กรุงเทพฯ : ศูรสภาลาดพร้าว.
- เสกสรร วัฒนพงษ์. (2548). ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการประสานงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
ทางหลวงกับเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรในเขตพื้นที่ทางหลวง หมายเลข 34 บางนา-
บางประกง. วิทยานิพนธ์ ร.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุชุม เกลยทรัพย์. (2550). รายงานการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อปัญหาสังคม.
กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (2546). การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ลำเรียง รักษาวัฒนธรรม. (2551). การมีส่วนร่วมการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์. ร.ป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า. (2554). แผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2554 – 2556. นครราชสีมา
: องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า.

อมร รักษาสัตย์. (2543). ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพฯ : การ์นต์.
อำเภอบัวลาย. (2554). ทะเบียนราษฎร. นครราชสีมา : สำนักงานทะเบียน อำเภอบัวลาย
จังหวัดนครราชสีมา.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๗๘๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ผดุงชาติ ยั่งยืน

ด้วย นายธเนศวร์ นนทะน้า นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา โดยมีรองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทร ๐๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๗๘๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.กระพั่น ศรีงาน

ด้วย นายธนวัฒน์ นนทะนำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา โดยมีรองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๗๘๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายทน พิรักษา

ด้วย นายธนวัฒน์ นนทะนำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา โดยมีรองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๘๘๗

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบขออนุญาตทดลองเครื่องมือ

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสามเมือง

ด้วย นายธนวัฒน์ นนทะน้า นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา โดยมีรองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นที่ปรึกษาทำการค้นคว้าอิสระ ในกรณีนี้ นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองเครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้น จึงขออนุญาตให้ นายธนวัฒน์ นนทะน้า ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุญาตและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทร ๐๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๙๑๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า

ด้วย นายธนวัฒน์ นนทะนำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของค้การบริหารส่วนตำบล หนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษา เข้าเก็บข้อมูล ในหน่วยงานของท่านด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้ในการศึกษาวิจัย เพื่อทำการค้นคว้าอิสระของหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
2. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในด้านต่าง ๆ คือ
  1. ด้านการวางแผน
  2. ด้านดำเนินงาน
  3. ด้านการติดตามผลตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
3. ข้อมูลที่ได้จะไม่มีผลกระทบต่อในแง่ลบแก่ท่านผู้ให้ข้อมูลแต่อย่างใด จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงทุกประการ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์
และขอขอบพระคุณท่านผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ธนวัฒน์ นนทะนำ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

18 – 30 ปี

31 – 40 ปี

41 – 50 ปี

51 – 60 ปี

61 ปีขึ้นไป

3. รายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่า 7,000.- บาท

7,000 – 15,000.- บาท

15,001- 25,000.- บาท

25,001.- บาท ขึ้นไป

4. การศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

ปวส./อนุปริญญา

ปริญญาตรีขึ้นไป

อื่น ๆ

5. อาชีพ

รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ

พนักงานจ้าง / ลูกจ้างเอกชน

ธุรกิจส่วนตัว / ก้าขาย

รับจ้างทั่วไป

เกษตรกร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับหมายเลขที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านเพียงคำตอบเดียว

กำหนดให้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านการวางแผน					
1. การจัดประชุมเพื่อวางแผนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	.....	.....	.....	.....	.....
2. การนำข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่มาเพื่อวางแผนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	.....	.....	.....	.....	.....
3. การนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อย่างเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
4. การประเมินผลการจัดทำแผนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	.....	.....	.....	.....	.....
5. การวางแผนจัดหาสิ่งของ เช่น อุปกรณ์เตือนภัย รถดับเพลิง เป็นต้น เพื่อแก้ไขปัญหาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	.....	.....	.....	.....	.....
6. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการวางแผนรณรงค์เพื่อเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหา เช่น อุทกภัย วาตภัย และอัคคีภัย	.....	.....	.....	.....	.....
7. การสำรวจและจัดทำแผนที่แหล่งน้ำ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้การช่วยเหลืองานด้านบริการแก่ประชาชน	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านการดำเนินงาน					
8. การดำเนินการให้ความช่วยเหลือโดยมีขั้นตอนการช่วยเหลือที่ชัดเจนและเป็นธรรม	.....	.....	.....	.....	.....
9. การประชาสัมพันธ์ เช่น ประกาศหรือสัญลักษณ์ตักเตือนห้ามปรามให้กับประชาชนเกิดความระมัดระวังในการป้องกันและหลีกเลี่ยงจากเหตุการณ์สาธารณภัย	.....	.....	.....	.....	.....
10. การดำเนินการจัดหาสิ่งของ เช่น อุปกรณ์เตือนภัย รถดับเพลิง เป็นต้น เพื่อแก้ไขปัญหาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	.....	.....	.....	.....	.....
11. การดำเนินการระงับ บรรเทา ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์	.....	.....	.....	.....	.....
12. การวางระบบสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่	.....	.....	.....	.....	.....
13. การประสานงาน สนับสนุนการจัดหา จัดสรรทรัพยากรเพื่อการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย	.....	.....	.....	.....	.....
14. การเฝ้าระวัง รับแจ้งเหตุ รายงาน และติดตามสถานการณ์สาธารณภัยตลอด 24 ชั่วโมง ประเมินและรายงานระดับ ความรุนแรง ขั้นตอนของสาธารณภัยรวมทั้งจัดทำประกาศภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน	.....	.....	.....	.....	.....
ด้านการติดตามผล					
15. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยมีขั้นตอนการช่วยเหลือที่ชัดเจน	.....	.....	.....	.....	.....
16. การติดตามและประเมินผลการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย	.....	.....	.....	.....	.....
17. การประเมินความเสียหายและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ขอรับการช่วยเหลือให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด	.....	.....	.....	.....	.....
18. การควบคุม กำกับ ติดตาม เฝ้าระวังการปฏิบัติการป้องกัน บรรเทา และฟื้นฟูด้านสาธารณภัยให้เป็นไปตามที่ระเบียบ และกฎหมายกำหนด	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านการติดตามผล (ต่อ)					
19. จัดทำแบบสอบถามเพื่อกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผล	.....	.....	.....	.....	.....
20. จัดประชุมสรุปผลการให้ความช่วยเหลือ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คำชี้แจง ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการ
ดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกิจการบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย
จังหวัดนครราชสีมา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Burapha Rajabhat University

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	72.4000	32.4552	.3996	.7130
A2	72.3000	31.0448	.3770	.7121
A3	73.0000	35.9310	-.0913	.7425
A4	73.0333	36.8609	-.2259	.7522
A5	72.8667	34.3264	.0781	.7384
A6	72.3667	31.8954	.4174	.7103
A7	72.7333	32.8230	.1216	.7449
B8	73.1000	30.4379	.4270	.7067
B9	72.2667	31.1678	.5594	.7002
B10	72.4333	32.2540	.4059	.7120
B11	72.5333	33.9126	.2227	.7253
B12	72.3667	33.8264	.1464	.7321
B13	72.3333	31.9540	.3617	.7141
B14	72.5000	32.6034	.3587	.7155
C15	72.8667	28.6023	.5858	.6877
C16	72.6333	33.8954	.2236	.7252
C17	72.7667	31.4954	.4550	.7068
C18	72.4000	32.7310	.3209	.7181
C19	72.5667	30.5299	.4589	.7039
C20	72.7667	33.5644	.2421	.7240

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 20

Alpha = .7303

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	ธนวัฒน์ นนทะน้า
วันเดือนปีเกิด	9 สิงหาคม พ.ศ. 2525
สถานที่เกิด	อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	9 หมู่ที่ 9 ตำบลบัวลาย อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา 30120
ตำแหน่งหน้าที่ ประวัติการศึกษา	เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ 2542 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาช่างยนต์ วิทยาลัยการอาชีพบัวใหญ่ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ 2548 วิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ 2556 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์